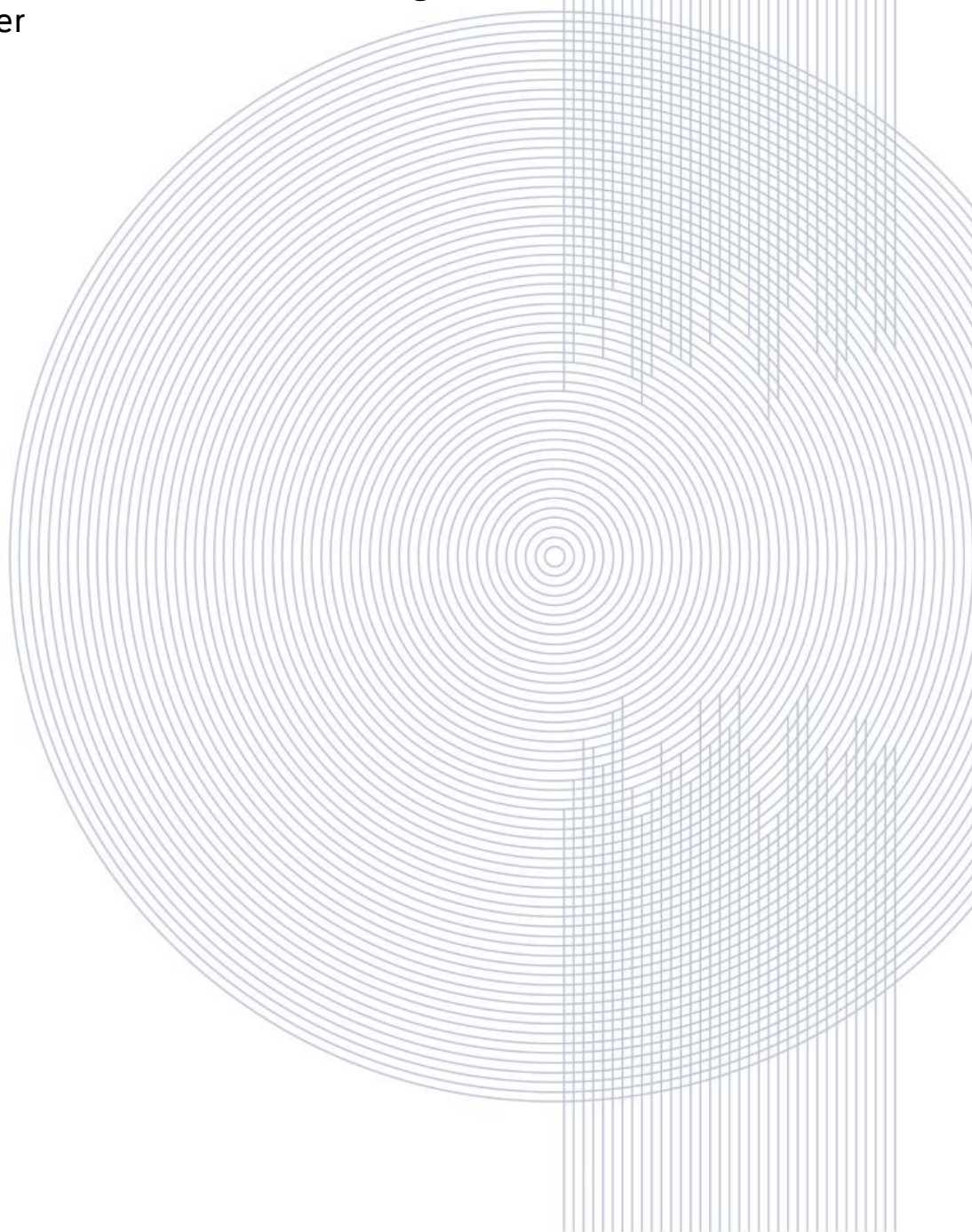

Tasiilaq

En kortlægning af seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 samt anbefalinger til forebyggende indsatser

Indholdsfortegnelse

Resumé	1
Samlet vurdering	1
Anbefalinger	2
Kapitel 1 Indledning og formål	4
1.1. Kapiteloversigt	5
1.2. Analysedesign	5
1.3. Afgrænsning	6
Kapitel 2 Anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018	9
2.1. Anmeldelsestal over seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq	9
2.2. Analyse af gerningssituationen	10
2.3. Sagsforløb efter anmeldelse	19
2.4. Analyse af forurettede	27
2.5. Analyse af gerningsperson	30
2.6. Relationen mellem forurettede og gerningsperson	34
2.7. Sammenligning med Danmark	36
2.8. Samlet overblik	37

Kapitel 3 Udfordringer og muligheder i det forebyggende arbejde med børn og unge i Tasiilaq	39
3.1. Samfundsudviklingen og ændrede livsvilkår for befolkningen i Tasiilaq	40
3.2. Relationen mellem forurettede og gerningsperson	41
3.3. Alkohol, ludomani og udbetaling af penge som risikofaktorer for overgreb	44
3.4. Manglende viden om seksualforbrydelser i Tasiilaq	46
3.5. Behov for bedre samarbejde mellem lokale myndigheder og opkvalificering af fagpersonale	47
3.6. Seksualiseret adfærd i Tasiilaq	49
3.7. Opvækstvilkår for børn og unge i Tasiilaq – udsatte grupper og manglende fremtidsmuligheder	51
3.8. Behov for øget fokus på behandling af gerningspersoner og behandling af senfølger efter seksualforbrydelser	52
3.9. Barrierer for anmeldelse af seksualforbrydelser	55
3.10. Samlet overblik	56
Kapitel 4 Konklusion og Grønlands Politis anbefalinger til forebyggelse af seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq	59
4.1. Forebyggende indsatser, der bør iværksættes i Tasiilaq	60
Litteratur	68

Analyserapport

Grønlands Politi
Udarbejdet af
Amina Petersen Razavi
Analytiker
Kriminolog
ara041@politi.dk

Christian Martin Eschen Friis
Fuldmægtig
Antropolog
cfr013@politi.dk

Udgivelse
18.09.2019

Resumé

Rapporten "Tasiilaq – en kortlægning af seksualforbrydelser mod børn og unge i perioden 2014 – 2018 samt anbefalinger til forebyggende indsatser" har til formål at give et overblik over seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq, da Grønlands Politi vurderer, at der i dag er et begrænset vidensgrundlag i forhold til, hvad der karakteriserer seksualforbrydelser begået mod børn og unge. Dermed imødekommer rapporten, at der er et behov for og et ønske om mere og veldokumenteret viden på området.

Rapporten er dels baseret på en manuel gennemgang af 191 anmeldelser til Grønlands Politi om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018, dels på interviews med fagpersoner og aktører, der arbejder med børn og unge i Tasiilaq.

Samlet vurdering

Rapporten dokumenterer en række karakteristika ved de i alt 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018. Hovedparten af anmeldelserne omhandler fysiske seksuelle forhold, mens en mindre del udgør digitale seksualforbrydelser. Det har taget Grønlands Politi i gennemsnit 168 dage, eller lidt under seks måneder, at færdigbehandle

anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i perioden 2014 – 2018. De fleste seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq sker på private adresser snarere end offentlige steder. Der er alkohol direkte involveret i mindst hver fjerde anmeldelse om seksualforbrydelser mod børn og unge. Samtidig er alkohol indirekte involveret i flere tilfælde, hvor forældre eller andre omsorgspersoner er alkoholpåvirkede og dermed ikke har opsyn med børnene.

Rapporten dokumenterer desuden, at piger i aldersgruppen 10 – 14 år er særligt udsatte for seksualforbrydelser i Tasiilaq, da de er forurettede i over halvdelen af anmeldelserne i perioden 2014 – 2018. Gerningspersonerne er især mænd i aldersgruppen 15 – 30 år, idet de tegner sig for over halvdelen af anmeldelserne. Rapporten påviser desuden, at der oftest er en forudgående relation mellem forurettede og gerningsperson.

Rapporten beskriver endvidere en række omstændigheder, udfordringer og muligheder for at forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Tasiilaq er præget af stor arbejdsløshed og mange udsatte familier. Desuden er det kendetegnende for distriktet, at der mangler konkret viden om seksualforbrydelser både blandt fagpersoner og indbyggere. Fagpersoner, der arbejder med børn og unge, mangler desuden faglige kompetencer og supervision, og samtidig er det svært at rekruttere og fastholde personale i Tasiilaq.

Anbefalinger

På baggrund af den samlede analyse præsenterer rapporten følgende 12 anbefalinger, som Grønlands Politi vurderer bør iværksættes i Tasiilaq.

- Vidensdeling blandt fagpersoner samt øget fokus på opkvalificering og supervision
- Udarbejdelse af undervisningsmateriale til folkeskoleelever i det yngste, mellemste og ældste klassetrin
- Fokus på tidlig indsats samt forældreevne og forældreansvar i udsatte familier
- Fokus på at skabe bedre fremtidsmuligheder for børn og unge i Tasiilaq

- Prioritering af sunde og alderssvarende fritidstilbud til børn og unge
- Hensigtsmæssig omgang med alkohol i Tasiilaq
- Inddragelse af rollemodeller i det forebyggende arbejde
- Behov for behandling af gerningspersoner og gruppeterapi i Tasiilaq
- Optimering af Grønlands Politis sagsbehandling af anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge
- Forbedring af anmeldelsesmuligheder ved seksualforbrydelser
- Forebyggende indsatser skal generelt tilpasses lokale forhold
- Undersøgelse af andre faktorer som kan være medvirkende til det høje antal seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq

Kapitel 1 Indledning og formål

Rapporten "Tasiilaq – en kortlægning af seksualforbrydelser mod børn og unge i perioden 2014 – 2018 samt anbefalinger til forebyggende indsatser" giver et samlet overblik over seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 ved at beskrive karakteristika ved anmeldelser til Grønlands Politi. Derudover beskriver rapporten omstændigheder, udfordringer og muligheder i Tasiilaq for at forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge. Rapporten har til hovedformål at skabe et solidt, veldokumenteret og analytisk grundlag for fremtidige forebyggelsesindsatser og prioriteringer af området i Tasiilaq.

Grønland har mere end otte gange så mange anmeldelser om seksualforbrydelser som i Danmark og Færøerne. I Grønland har Tasiilaq det højeste antal anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge pr. indbygger. I 2018 var 27 % af anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år fra Tasiilaq, mens befolkningen i Tasiilaq udgjorde 5 % af den samlede grønlandske befolkning (Grønlands Politi 2018).

Der har gennem længere tid været fokus på Tasiilaq fra såvel politisk hold som fra dagspressen og diverse NGO'er. Naalakkersuisut har med strategien "Killiliisa – Lad os sætte grænser" sat fokus på seksualforbrydelser mod børn og unge. Målet med strategien er at mindske antallet af seksualforbrydelser i Grønland og blive bedre og hurtigere til professionelt at håndtere viden eller mistanke om seksualforbrydelser eller anden misbrug af børn og unge.

Der er i dag et begrænset vidensgrundlag i forhold til, hvad der nærmere karakteriserer seksualforbrydelser mod børn og unge i Grønland. Det gælder både hos beslutningstagere, fagpersoner og den grønlandske befolkning. Der er derfor behov for mere og veldokumenteret viden.

Rapporten udspringer af et tværsektorielt samarbejde mellem Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Selvstyre og Grønlands Politi. Formålet er at få overblik over seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq, hvilket nærværende rapport er et bidrag til. Derudover er formålet med samarbejdet at igangsætte en samlet

og koordineret indsats i forhold til at forebygge, mindske og behandle seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Dertil har Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Selvstyre og Grønlands Politi taget initiativ til en lokal samarbejdsaftale og beredskabsplan i Tasiilaq, som skal sikre, at myndighederne hurtigt træder sammen ved mistanke eller viden om misbrug af et barn.

1.1. Kapiteloversigt

Rapporten er inddelt i to delanalyser. Den første delanalyse i kapitel 2 beskriver karakteristika ved seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq med udgangspunkt i anmeldelser til Grønlands Politi i perioden 2014 – 2018. Analysen gennemgår blandt andet, hvad der kendetegner gerningssituationen, og hvad der kendetegner henholdsvis forurettede og gerningsperson.

Den anden delanalyse i kapitel 3 kortlægger omstændigheder, udfordringer og muligheder i Tasiilaq, når det handler om at forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge. Denne delanalyse er baseret på interviews med fagpersoner og interessenter i Tasiilaq.

På baggrund af kapitel 2 og 3 afsluttes rapporten i kapitel 4 med en række anbefalinger til fremtidige indsatser i Tasiilaq, som kan give anledning til politiske beslutninger og prioriteringer.

1.2. Analysedesign

Rapporten er udarbejdet i første halvår af 2019. Den bygger dels på en manuel gennemgang af 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018, dels på interviews med fagpersoner, der arbejder med børn og unge i Tasiilaq.

Datasæt og interviews

Analysen i kapitel 2 er afgrænset til 191 anmeldelser, da i alt syv er udeladt. Ud af de syv sager ligger fire til berømmelse i Landsretten i Grønland. En sag har ikke været mulig at lokalisere fysisk¹, mens én figurerer som en systemisk dobbeltregistrering i politiets system, og én er en dobbeltanmeldelse af samme forhold. Datasættet er låst den 1. maj 2019.

¹ Den pågældende sag er færdigbehandlet hos Grønlands Politi, men er efterfølgende bortkommet i forbindelse med arkivering.

Analysen i kapitel 3 er baseret på i alt 15 interviews med 21 fagpersoner og andre interessenter i Tasiilaq, blandt andet medarbejdere i Kommuneqarfik Sermersooq, i Grønlands Politi og på sygehuset i Tasiilaq. Alle interviews er foretaget i september 2018 af medarbejdere fra Grønlands Politi. Alle interviews tager udgangspunkt i samme interviewguide for at få et samlet udgangspunkt i forhold til at beskrive udfordringer og muligheder i det forebyggende arbejde med børn og unge, som har været udsat for seksualforbrydelser.

Udvælgelsen af informanter er sket ud fra et ønske om at få en så bred repræsentation som muligt. Derfor er der benyttet en såkaldt 'snowball sampling', hvor enkelte interviews har været aftalt på forhånd, og hvor fagpersoner herefter har henvist til andre relevante informanter.

1.3. Afgrænsning

Seksuelforbrydelser mod børn og unge defineres i rapporten som seksuelle forhold, der kan foranstalles efter bestemmelserne i kriminallov for Grønland. Det indbefatter både fysiske og ikke-fysiske seksuelle forhold mod børn og unge begået af børn, unge eller voksne. Fysiske seksuelle forhold er som eksempel berøring af personens kønsdele, masturbation, samleje og oralsex, mens ikke-fysiske seksuelle forhold som eksempel kan være fremvisning af kønsdele, visning og/eller fremstilling af pornografisk materiale. Seksuelle forhold, der er omfattet af bestemmelserne i kriminallov for Grønland og medtaget i denne rapport, skal her forstås som seksuelle forhold, hvor ét eller flere af følgende punkter er opfyldt:

- barnet/det unge menneske inddrages i en seksuel aktivitet, som barnet/det unge menneske ikke forstår
- barnets/det unge menneskes tillid udnyttes
- det er på gerningspersonens behov og betingelser og/eller
- barnet/det unge menneske er blevet truet, presset eller lokket til det seksuelle forhold (Pedersen m.fl. 2012).
- barnet/det unge menneske er under 15 år på tidspunktet for det seksuelle forhold, og forholdet efterfølgende opdages, enten ved en undersøgelse på sygehuset, eller fordi barnet/det unge menneske fortryder det seksuelle forhold.

Når der i rapporten refereres til andre rapporter og undersøgelser, gengives betegnelser herfra, eksempelvis seksuelle overgreb og krænker.

I nærværende rapport dækker seksualforbrydelser over anmeldelser om voldtægt, kønsligt forhold til barn under 15 år og blufærdighedskrænkelser samt sædelighedsundersøgelser. Fælles for anmeldelserne er, at forurettede er under 18 år på gerningstidspunktet. Alle seksuelle forhold til et barn under 15 år er kriminaliseret og kan foranstalles efter bestemmelserne i kriminallov for Grønland. Da personer under 18 år stadig er børn i medfør af artikel 1 i FN-konventionen om Barnets Rettigheder, er anmeldelser, hvor forurettede er mellem 15 og 17 år, medtaget i rapporten. I størstedelen af anmeldelserne (89 %) om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq er forurettede dog under 15 år. Desuden er der enkelte anmeldelser (5 %), hvor gerningspersonen er under 15 år på gerningstidspunktet og dermed ikke kan foranstalles efter bestemmelserne i kriminallov for Grønland. Disse anmeldelser indgår i det samlede datasæt med henvisning til, at hvis gerningspersonen havde været over 15 år på gerningstidspunktet, ville personen kunne idømmes en foranstaltning efter kriminallovens bestemmelser.

I medfør af kriminallov for Grønland defineres *voldtægt* i rapporten som, at en person tiltvinger sig samleje eller andet seksuelt forhold ved brug af vold eller trussel om vold. *Kønsligt forhold til barn under 15 år* skal forstås som samleje eller andet seksuelt forhold til et barn under 15 år, når gerningspersonen kender barnets alder eller i så henseende har handlet uagtsomt, medmindre der er anvendt vold eller trussel om vold, hvor forholdet defineres som voldtægt. *Blufærdighedskrænkelse* forstås som et uanstændigt forhold, der krænker en persons blufærdighed, dvs. overskrider en persons grænser, når forholdet ikke falder ind under bestemmelserne om voldtægt eller kønsligt forhold til barn under 15 år. *Sædelighedsundersøgelser* er politiets måde at kategorisere en anmeldelse, hvis der på det foreliggende grundlag er tvivl om gerningsindholdet, dvs. at sædelighedsundersøgelse dækker over forskelligartede gerninger. Når der ikke længere er tvivl om gerningsindholdet, skal undersøgelsesnummeret konverteres til et skarpt journalnummer, dvs. at anmeldelsen kategoriseres ud fra det konkrete gerningsindhold, medmindre sagen henlægges.

I rapporten er betegnelsen Tasiilaq anvendt om Tasiilaq-distriktet medmindre det specifik fremgår, at det drejer sig om byen Tasiilaq. Tasiilaq-distriktet består, ud over byen Tasiilaq, af bygderne Kuummiut, Kulusuk, Sermiligaaq, Tiilerilaaq og Isertoq.

Derudover bruges betegnelserne forurettede og gerningsperson uden at tage stilling til skyldsspørgsmålet. Gerningsperson dækker således både over mistænkt og sigtet i anmeldelserne, og forurettede bruges også i tilfælde, hvor der eksempelvis kan være tale om en falsk anmeldelse.

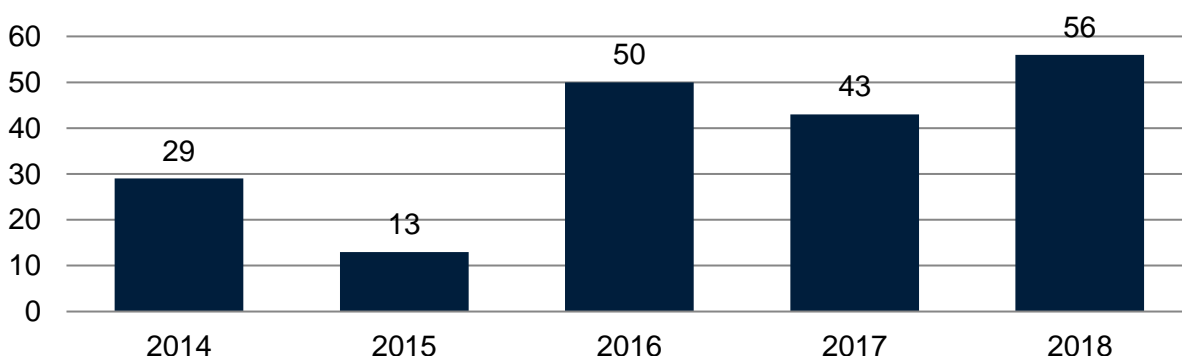
Kapitel 2 Anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

Det følgende kapitel bygger på en manuel gennemgang af anmeldelser til Grønlands Politi om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018. Seksualforbrydelser omfatter i denne analyse anmeldelser om voldtægt, kønsligt forhold til barn under 15 år og blufærdighedskrænkelser samt sædelighedsundersøgelser. Alle anmeldelser med en eller flere forurettede under 18 år er medtaget. I kapitlet er der udledt en række karakteristika ved anmeldelserne, såsom gerningsdato, gerningssted og forekomsten af alkohol m.m. Kapitlet indledes med en gennemgang af anmeldelsestallet for perioden.

2.1. Anmeldelsestal over seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq

I perioden 2014 – 2018 har Grønlands Politi modtaget² i alt 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Det svarer til omkring 40 anmeldelser om året. Antallet af anmeldelser lå i 2015 signifikant under gennemsnittet for perioden. Det samlede antal anmeldelser er siden 2014 steget med 93 %. Grønlands Politi vurderer dog, at der er et stort mørketal på området. Figur 1 viser udviklingen i anmeldelsestallet.

Figur 1 Antallet af anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 - 2018

² Foruden de syv anmeldelser, som er udeladt af datasættet, jf. afsnit 1.2 side 5.

Tabel 1 viser, at stigningen i anmeldelsestallet i perioden 2014 – 2018 gør sig gældende for anmeldelser om voldtægt, kønsligt forhold til barn under 15 år og blufærdighedskrænkelser, mens der er sket et fald i antallet af sædelighedsundersøgelser.

Tabel 1 Antal anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 fordelt på sagskategorier*

	2014	2015	2016	2017	2018	2014-2018
Voldtægt	7	0	6	9	17	39
Kønsligt forhold til barn under 15 år	3	4	29	9	18	63
Blufærdighedskrænkelse	7	1	11	23	19	61
Sædelighedsundersøgelse	12	8	4	2	2	28
I alt	29	13	50	43	56	191

*Se afsnit 1.3 side 7 for beskrivelse af de enkelte sagskategorier

Grønlands Politi vurderer, at stigningen i antallet af anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq skyldes en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden, snarere end en stigning i antallet af seksualforbrydelser i Tasiilaq. Faldet i antallet af sædelighedsundersøgelser kan forklares ud fra, at der har været en opmærksomhed på brugen af undersøgelsesnumre efter en ændring i registreringspraksis i brugen af undersøgelsesnumre og skarpe numre hos alle politikredse (Rigspolitiet 2017).

2.2. Analyse af gerningssituationen

Gerningsdato og gerningstidspunkt

Det fremgår af tabel 2, at det i 45 anmeldelser, svarende til 24 %, har været muligt at præcisere én specifik gerningsdato. 64 % af anmeldelserne er angivet som tidsinterval, mens gerningsdatoen i 12 % af anmeldelserne er ukendt.

Tabel 2 Præcisering af gerningsdato for seksualforbrydelser i perioden 2014 – 2018

	Antal	Procent
Specifik dato	45	24 %
Interval inden for en uge	11	6 %
Interval inden for en måned	25	13 %
Interval inden for tre måneder	29	15 %
Interval inden for seks måneder	12	6 %
Interval inden for et år	21	11 %
Interval mere end et år	25	13 %
Ukendt	23	12 %

I tilfælde hvor gerningsdatoen er angivet som et tidsinterval, er det et udtryk for, at der har fundet flere seksualforbrydelser sted i den givne periode, og/eller at forurettede ikke nærmere har kunnet identificere gerningsdatoen, men at denne formodes at ligge inden for det angivne tidsinterval.

Gerningstidspunktet³ kendes i 19 % af anmeldelserne. Det er derfor ikke muligt at udlede noget heraf. I anmeldelserne om voldtægt kendes gerningstidspunktet i 44 % af tilfældene, mens gerningstidspunktet kun er kendt i 8 % af anmeldelserne om kønsligt forhold til barn under 15 år.

Tabel 3 Tid fra gerningsdato til anmeldelsesdato

	Antal	Procent	Akkumuleret procent
Samme dag	10	5 %	5 %
Inden for en uge	44	23 %	28 %
Inden for en måned	20	11 %	39 %
Inden for tre måneder	16	8 %	47 %
Inden for seks måneder	24	13 %	60 %
Inden for et år	17	9 %	69 %
Inden for to år	14	7 %	76 %
Mere end to år	23	12 %	88 %
Ukendt	23	12 %	100 %

Tabel 3 viser hvor mange anmeldelser, der er anmeldt inden for et bestemt tidsinterval efter gerningsdatoen. 5 % af anmeldelserne er anmeldt samme dag, som forholdet er sket, mens 39 % af anmeldelserne er anmeldt inden for den første

³ Gerningstidspunktet angiver det tidspunkt på døgnet, hvor forholdet har fundet sted.

måned. Omvendt er 19 % af forholdene anmeldt mere end et år efter den formodede gerningsdato.

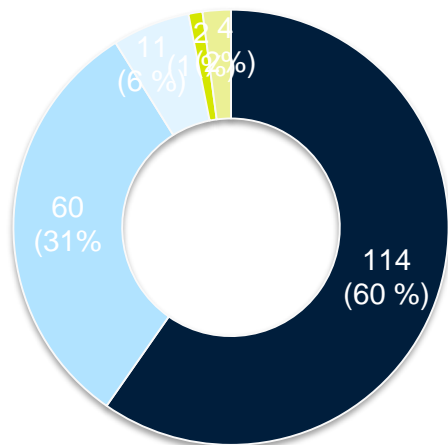
Gerningssted

Anmeldelserne i perioden 2014 – 2018 fordeler sig geografisk som vist i figur 2. 114 anmeldelser (60 %) omhandler forhold, der er sket i Tasiilaq by, mens 31 % af forholdene er begået i en af de fem bygder. Det svarer nogenlunde til andelen af indbyggere, som bor henholdsvis i Tasiilaq by (69 %) og i en af bygderne (31 %) (Grønlands Statistik 2019). Der er i alt 2 anmeldelser (1 %), som omhandler forhold, der er begået i udlandet.

De ovenstående tal udtrykker derved, at 92 % af anmeldelserne omhandler fysiske seksuelle forhold.

Der er 11 anmeldelser, svarende til 6 %, som omhandler digitale seksualforbrydelser, hvilket primært er sket via Facebooks beskedtjeneste Messenger. 9 af de 11 anmeldelser om digitale seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år.

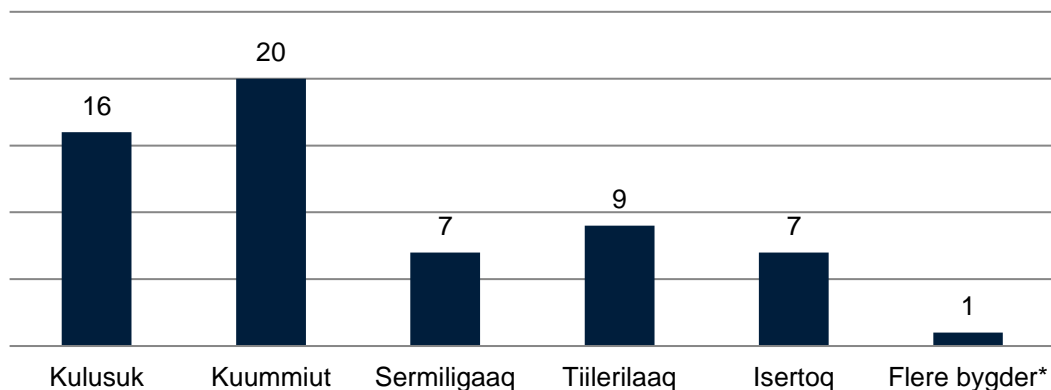
Figur 2 Oversigt over gerningssted for anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

- Tasiilaq by
- En af bygderne
- Digital
- Udlandet
- Ukendt

Grønlands Politi er opmærksom på, at der i løbet af de kommende år kan ske en stigning i antallet af anmeldelser om digitale seksualforbrydelser. Rigspolitiet har de seneste år monitoreret på området i Danmark og kan se en stigning i antallet af anmeldelser om digitale seksualforbrydelser.

Figur 3 Bygdefordeling for antallet af anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

* 'Flere bygder' dækker over én anmeldelse, hvor forholdet er sket i to bygder

Figur 3 viser, at der i alt er 60 anmeldelser, hvor forholdet er begået i en (eller flere) bygd(er). Der er flest anmeldelser er fra Kulusuk og Kuummiut, som er Tasiilaqs to største bygder.

Tabel 4 viser en nærmere fordeling over gerningsstedet. Der skelnes mellem om seksualforbrydelsen er sket på en privat adresse eller et offentligt sted. I 79 % af anmeldelserne er forholdet begået på en privat adresse, mens kun 3 % er begået på et offentligt sted, hvilket inkluderer børnehaver, butikker og udendørsarealer. Det har i 18 % af anmeldelserne ikke været muligt at præcisere, om gerningsstedet er en privat adresse eller et offentligt sted.

Tabel 4 Gerningssted som en privat adresse eller et offentligt sted*

	Antal	Procent
Privat adresse	137	79 %
Forurettedes private adresse**	40	29 %
Gerningspersonens private adresse	76	55 %
Ikke nærmere oplyst	42	31 %
Offentligt sted	5	3 %
Ukendt om det er en privat adresse eller offentligt sted	32	18 %

* Der er kun medtaget anmeldelser, hvor forholdet er begået et fysisk sted i Tasiilaq by eller en af bygderne, dvs. at digitale seksualforbrydelser, forhold fra udlandet og ukendte gerningssteder (se endvidere figur 2) er udeladt

** Gerningsstedet kan være forurettedes og gerningspersonens fælles adresse; i disse tilfælde er begge talt med, hvorfor procentsatsen under privat adresse ('Forurettedes private adresse', 'Gerningspersonens private adresse' og 'Ikke nærmere oplyst') tilsammen udgør mere end 100 %

I tabel 4 fremgår det, at i 55 % af anmeldelserne har gerningspersonen adresse på gerningsstedet, og i 29 % har forurettede adresse på gerningsstedet. Der er anmeldelser, hvor gerningsstedet er forurettedes og gerningspersonens fællesadresse. I cirka en tredjedel af anmeldelserne (31 %), som er begået på en privat adresse, har det ikke været muligt at fastlægge, om der er tale om forurettedes eller gerningspersonens private adresse. Det har i disse tilfælde heller ikke været muligt at fastlægge, om personerne har en tilknytning til stedet.

Det er værd at bemærke, at i 43 % af sædelighedsundersøgelserne er det ukendt, om gerningsstedet er en privat adresse eller et offentligt sted. Det er kun tilfældet i 5 % af anmeldelserne om voldtægt. 90 % af anmeldelser om voldtægt er begået på en privat adresse, og det samme er tilfældet for 85 % af anmeldelserne om

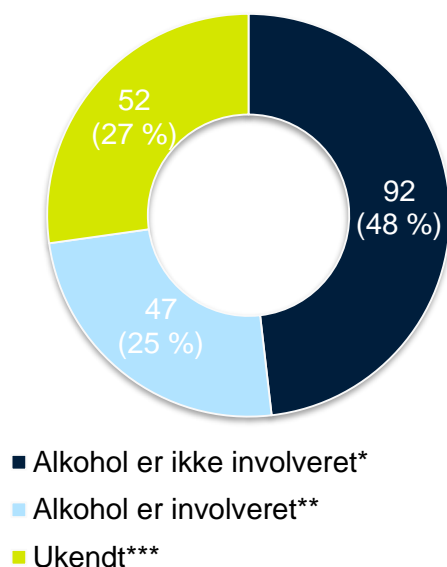
blufærdighedskrænkelser. For anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år er 69 % begået på gerningspersonens privatadresse.

Alkoholpåvirkning

Alkohol er en faktor, som ofte bliver brugt til at forklare det høje antal anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Ud fra anmeldelserne til Grønlands Politi kan det dog konstateres, at der i cirka halvdelen (48 %) af anmeldelserne ikke er alkohol direkte involveret, dvs. at hverken forurettede eller gerningspersonen er alkoholpåvirket på gerningstidspunktet.

Forurettede og/eller gerningspersonen er alkoholpåvirket i mindst 25 % af de anmeldte forhold i perioden. I 27 % af anmeldelserne (svarende til 52 anmeldelser) er det ukendt, om alkohol er involveret. Det vil sige, at det ud fra omstændighederne i anmeldelsen og politiets afhøringsrapporter ikke har været muligt at fastlægge, om alkohol har været involveret.

Figur 4 Fordeling over, om der er alkohol involveret i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

* 'Alkohol er ikke involveret' dækker over, at hverken forurettede eller gerningsperson ikke er alkoholpåvirkede på gerningstidspunktet

** 'Alkohol er involveret' dækker over, at forurettede og/eller gerningsperson er alkoholpåvirkede på gerningstidspunktet

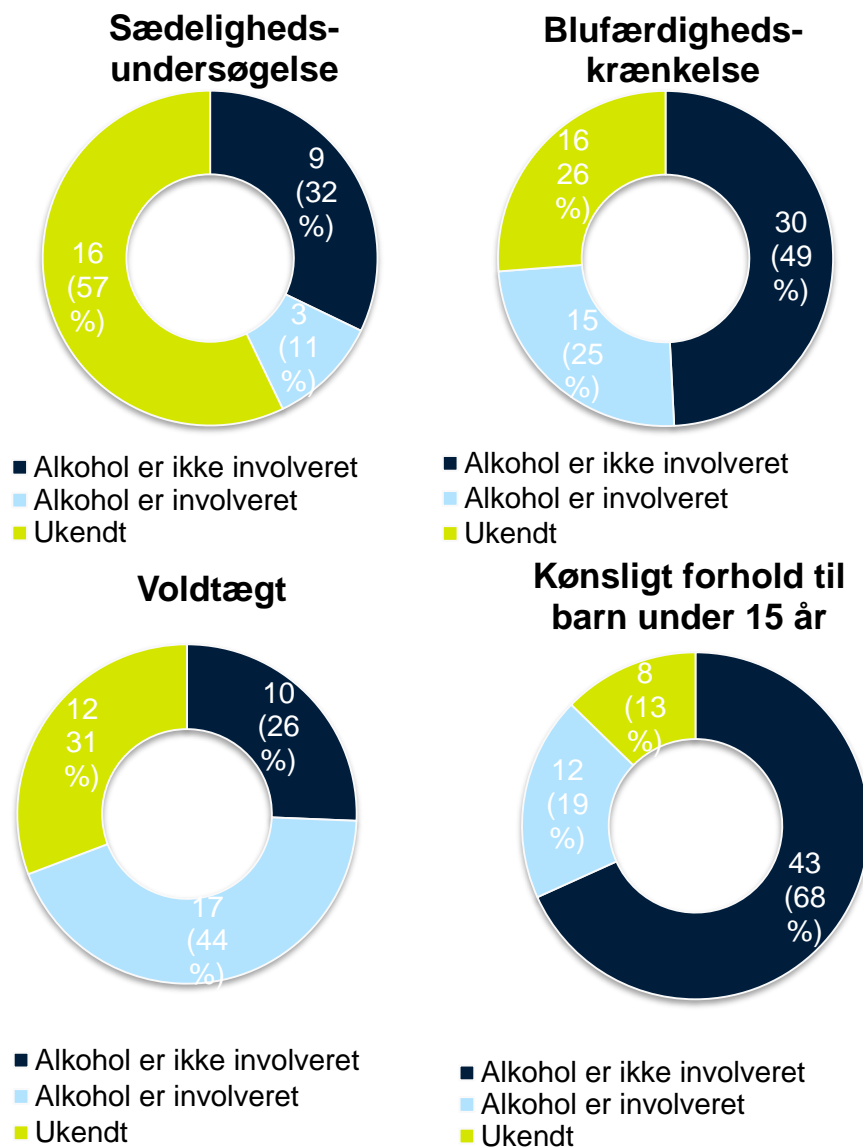
*** Ukendt betyder, at det ikke har været muligt at klarlægge, om der er alkohol involveret eller ej.

Det fremgår af figur 5 nedenfor, at der er forskel på, om der er alkohol involveret i anmeldelserne set i forhold til gerningsindholdet. I sædelighedsundersøgelserne er det i cirka halvdelen af anmeldelserne (57 %) ukendt, om forurettede og/eller gerningspersonen er alkoholpåvirkede. Dette er kun tilfældet i 13 % af anmeldelserne om kønsligt forhold til barn under 15 år.

I anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år er der ikke alkohol involveret i 68 %, mens der er alkohol involveret i mindst 19 % af disse anmeldelser.

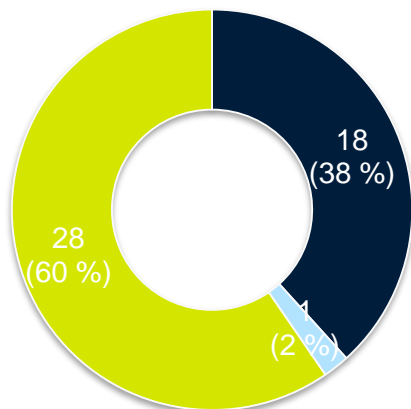
For anmeldelser om voldtægt er der rapporteret om alkohol hos forurettede og/eller gerningsperson i mindst 44 % af anmeldelserne, hvilket er den højeste andel.

Figur 5 Fordeling over om der er alkohol involveret set i forhold til gerningsindhold

Figur 6 viser, om forurettede og/eller gerningspersonen er alkoholpåvirkede i de anmeldelser, hvor alkohol er involveret. I 60 % af disse anmeldelser er det kun gerningspersonen, som er alkoholpåvirket, mens det i 2 % kun er forurettede. I 38 % af anmeldelserne er både gerningspersonen og forurettede alkoholpåvirket. Dermed kan det udledes, at i næsten alle anmeldelser (98 %), hvor alkohol er involveret, er gerningspersonen alkoholpåvirket.

Figur 6 Fordeling over, om forurettede og/eller gerningsperson er alkoholpåvirkede i anmeldelser, hvor alkohol er involveret*

- Både forurettede og gerningsperson
- Kun forurettede
- Kun gerningsperson

* Der er kun medtaget anmeldelser, hvor der er alkohol involveret, svarende til 25 % af det samlede antal anmeldelser, jf. figur 4

Ud fra anmeldelserne er det kun muligt at undersøge, hvorvidt forurettede og gerningspersonen (samt evt. vidner) er alkoholpåvirkede. Derved er ovenstående et udtryk for, om alkohol er direkte involveret i seksualforbrydelsen.

I anmeldelserne til Grønlands Politi er der ikke rapporteret om brug af andre rusmidler såsom hash. Grønlands Politi antager, at det både kan skyldes, at der reelt set ikke er andre rusmidler indblandet, eller at der generelt set ikke spørges ind til disse forhold. Det er derfor ikke muligt at beskrive om der er andre rusmidler involveret i sager om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

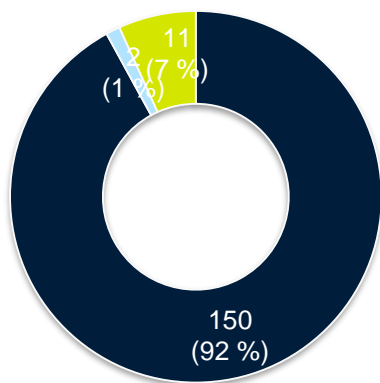
2.3. Sagsforløb efter anmeldelse

Kategorisering hos Grønlands Politi

Grønlands Politi kategoriserer anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge ud fra gerningsindholdet i medfør af kriminallov for Grønland. Det vil sige, at Grønlands Politi benytter kategorierne voldtægt, kønsligt forhold til barn under 15 år og blufærdighedskrænkelse, som alle er skarpe numre. Derudover benyttes kategorien sædelighedsundersøgelse, hvis der på det foreliggende grundlag er tvivl om gerningsindholdet, jf. kapitel 1.

Af de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er 163 anmeldelser kategoriseret som skarpe numre, jf. tabel 1, side 9. Det svarer til 85 %.

Figur 7 Overensstemmelse mellem kategorisering af anmeldelser i Grønlands Politis system og gerningsindholdet*

- Overensstemmelse
- Forskellig
- Ukendt**

* Der er kun medtaget skarpe gerningskoder

** 'Ukendt' dækker over, at det i gennemgangen af sagen ikke har været muligt at afdække gerningsindholdet

Ud fra en gennemgang af anmeldelserne om voldtægt, kønsligt forhold til barn under 15 år og blufærdighedskrænkelse vurderes det endvidere, at der i mindst 91 % af anmeldelserne er overensstemmelse mellem kategorisering og gerningsindhold. Det fremgår af figur 7. De to anmeldelser, der vurderes at være

kategoriseret forkert, er anmeldelser om voldtægt. I de konkrete tilfælde er det svært at klarlægge, om der har været anvendt vold eller trussel om vold for at opnå det seksuelle forhold⁴. På den baggrund er der i to anmeldelser en uoverensstemmelse mellem kategorisering og gerningsindhold.

I gennemgangen har det ikke været muligt at afdække gerningsindholdet i 8 % af anmeldelserne, som er kategoriseret under et skarpt nummer. Det har ikke været muligt at afdække gerningsindholdet af flere årsager, herunder at anmeldelsen ikke har fået løbenummer, at forurettede ikke har ville udtale sig til politiet, eller at sagen endnu ikke er færdigefterforsket.

Grønlands Politi anser det som meget acceptabelt, at der i mindst 91 % af anmeldelserne om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er anvendt en korrekt kategorisering i forhold til gerningsindholdet. Det bør dog fortsat tilstræbes, at alle anmeldelser kategoriseres korrekt.

Sagsbehandlingstid hos Grønlands Politi

I perioden 2014 – 2018 har Grønlands Politi færdigbehandlet 167 af de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Det vil sige, at sagerne er sendt til berømmelse i retssystemet eller at de er henlagt. Der er 24 anmeldelser, som enten ikke er færdigbehandlet hos Grønlands Politi, eller som er sendt til en anden politikreds, mens 12 anmeldelser er uden løbenummer⁵.

Tabel 5 Gennemsnitlig sagsbehandlingstid hos Grønlands Politi

Alle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq	168 dage
Anmeldelser om sædelighedsundersøgelse	134 dage
Anmeldelser om voldtægt	213 dage
Anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år	119 dage
Anmeldelser om blufærdighedskrænkelser	194 dage

Tabel 5 viser, at det gennemsnitligt har taget Grønlands Politi 168 dage, eller lige under seks måneder, at færdigbehandle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

⁴ Med lov nr. 168 af 27. februar 2019, som er en ændring af kriminallov for Grønland, tilføjes der til § 77, stk. 1, at samleje med eller andet seksuelt forhold til barn under 12 år, er en voldtægt.

⁵ Det vil sige, at der ikke er taget konkrete efterforskningskridt, svarende til oprettelse af "hændelser" i POLSAS

Anmeldelser om voldtægt har en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 213 dage, dvs. mere end syv måneder. Omvendt har anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år en kortere gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 119 dage eller cirka fire måneder.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid dækker over en stor variation i sagsbehandlingstiden, hvor især enkelte anmeldelser med en meget lang sagsbehandlingstid trækker den gennemsnitlige sagsbehandlingstid op. I tabel 6 er sagsbehandlingstiden inddelt i intervaller, hvoraf det fremgår, at hver femte anmeldelse (20 %) er færdigbehandlet inden for den første måned efter anmeldelsesdatoen, og at mere end to tredjedele (67 %) er færdigbehandlet inden for seks måneder efter anmeldelsesdatoen. 12 % af anmeldelserne har taget Grønlands Politi mere end et år at færdigbehandle.

3 % af anmeldelserne om voldtægt bliver færdigbehandlet inden for den første måned. Mere end hver fjerde anmeldelse (28 %) om kønsligt forhold til barn under 15 år bliver færdigbehandlet inden for den første måned. For anmeldelser om voldtægt bliver knap hver femte anmeldelse (19 %) færdigbehandlet hos Grønlands Politi efter mere end et år.

Tabel 6 Sagsbehandlingstid hos Grønlands Politi

	Antal	Procent	Akkumuleret
Inden for en måned	33	20 %	20 %
Inden for tre måneder	29	17 %	37 %
Inden for seks måneder	51	30 %	67 %
Inden for ni måneder	23	14 %	81 %
Inden for et år	11	7 %	88 %
Inden for 1,5 år	12	7 %	95 %
Mere end 1,5 år	8	5 %	100 %
I alt færdigbehandlet	167		
Andet*	24		

* 'Andet' dækker over anmeldelser, som endnu ikke er afsluttede, som er sendt til anden politikreds eller som er uden løbenummer. De er ikke medtaget i procentsatsen, da de først får afgørelse senere

Videoafhøringer

Videoafhøringer af børn blev indført i retsplejelov for Grønland ved lov nr. 735 af 25. juni 2014. Loven beskriver, at politiet kan optage afhøring af børn på video, som kan bruges som bevis under hovedforhandling i retten, jf. § 467 a i retsplejelov for Grønland. Med lov nr. 639 af 8. juni 2016 er fremgangsmåden ved videoafhøring af børn blevet præciseret, blandt andet i form af, hvornår en afhøring kan optages på video. Politiet kan foretage videoafhøring, hvis mindst en af betingelserne i § 340 a, stk. 1 er opfyldt. Særligt i sager om yngre børn må det dog være udgangspunktet, at videoafhøring finder sted.

Tabel 7 Opgørelse over antallet af videoafhøringer før og efter lov nr. 639 af 8. juni 2016

	Antal	Procent
Videoafhøring før 8. juni 2016		
Ikke relevant*	11	
Ja	10	18 %
Nej	46	82 %
Videoafhøring efter 8. juni 2016		
Ikke relevant*	40	
Ja	47	56 %
Nej	33	39 %
Ikke muligt**	4	5 %

* 'Ikke relevant' dækker over, at der ikke er foretaget videoafhøring, da forurettet er over 15 år på anmeldelsestidspunktet, selvom § 340 a, stk. 1 i retsplejelov for Grønland indeholder, at der kan foretages videoafhøring af personer under 18 år, når særlige omstændigheder taler for det

** "Ikke muligt" dækker over, at forurettede ikke er blevet anset som egnet til videoafhøring grundet lav alder

Retsplejelov for Grønland beskriver således, at politiet kan optage afhøring af børn på video. Tabel 7 viser, at lov nr. 639 af 8. juni fra 2016 sandsynligvis har haft en betydning for Grønlands Politis brug af videoafhøringer i anmeldelser om seksualforbrydelser. Der er sket en stigning i brugen af videoafhøringer fra 18 % til 56 %, hvor videoafhøring er vurderet relevant. Det svarer til en stigning på 211 %. At videoafhøring ikke er vurderet relevant dækker over, at der ikke er foretaget videoafhøring i sagen, da forurettede er over 15 år på anmeldelsestidspunktet. I de 33 anmeldelser (39 %) efter 8. juni 2016, hvor videoafhøring ikke er foretaget, kan det blandt andet skyldes, at 10 anmeldelser er fra juni/juli 2016, dvs. lige efter lovændringen. Derudover er der en række sager, hvor forurettede er fyldt 15 år, inden afhøring har fundet sted, hvorfor videoafhøring alligevel ikke er fundet

relevant. Hertil er der enkelte anmeldelser, hvor der er sket tiltalefracfald og påtaleopgivelse, og enkelte anmeldelser, hvor gerningspersonen er under 15 år og derfor ikke kan foranstaltes efter kriminallovens bestemmelser, hvorfor de pågældende sager er blevet henlagt og efterfølgende overdraget til de sociale myndigheder. Endelig er der en række anmeldelser, hvor det ikke fremgår, hvorfor videoafhøring ikke er foretaget, men i størstedelen af disse forhold er forurettede 13 eller 14 år.

For anmeldelser om voldtægt er der sket en stor stigning i brugen af videoafhøringer. Før 8. juni 2016 er der kun blevet foretaget videoafhøring i 20 % af anmeldelserne om voldtægt, hvor det er vurderet relevant, mens der efter 8. juni 2016 er blevet foretaget videoafhøring i 84 % af de anmeldelser, hvor det er vurderet relevant. Det er en stigning på 320 %. Det bemærkes, at udregningerne for anmeldelser om voldtægt er opgjort på baggrund af få antal anmeldelser.

Table 8 Videoafhøring og gennemsnitlig sagsbehandlingstid* hos Grønlands Politi

	Dage
Alle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq anmeldt efter 8. juni 2016	
hvor der er foretaget videoafhøring	239
hvor der ikke er foretaget videoafhøring	112
Anmeldelser om sædelighedsundersøgelse	
hvor der er foretaget videoafhøring	188
hvor der ikke er foretaget videoafhøring	Ingen
Anmeldelser om voldtægt	
hvor der er foretaget videoafhøring	176
hvor der ikke er foretaget videoafhøring	139
Anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år	
hvor der er foretaget videoafhøring	196
hvor der ikke er foretaget videoafhøring	73
Anmeldelser om blufærdighedskrænkelser	
hvor der er foretaget videoafhøring	339
hvor der ikke er foretaget videoafhøring	177

* Der er kun medtaget anmeldelser, som er anmeldt efter 8. juni 2016, og hvor det har været relevant at foretage videoafhøring. Ligesom anmeldelser, hvor det ikke har været muligt at foretage videoafhøring, er udeladt.

Tabel 8 beskriver forskellen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, afhængig af, om der er foretaget videoafhøring eller ej. Der er kun medtaget forhold, som er anmeldt efter 8. juni 2016. Det fremgår af tabel 8, at anmeldelser, hvor der er foretaget videoafhøring, har en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid.

Lægeundersøgelser

Ved anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge skal politiet overveje, om det er relevant at få foretaget lægeundersøgelse af barnet/den unge, og om der er grundlag herfor, jf. § 405 i retsplejelov for Grønland. Lægeundersøgelser kan herefter indgå som bevismateriale i politiets efterforskning. Lægeundersøgelser indebærer blandt andet, at huden ses efter for mærker, at der laves undersøgelser af kønsorganer samt at der eventuelt indsamles DNA-spor.

Tabel 9 Grønlands Politis brug af lægeundersøgelser i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasilaq i perioden 2014 – 2018

	Antal	Procent
Ikke relevant med lægeundersøgelse	146	76 %
Kunne være relevant med lægeundersøgelse	45	24 %
Lægeundersøgelse er foretaget	23	51 %
Lægeundersøgelse er ikke foretaget	19	42 %
Ukendt	3	7 %

Det fremgår af tabel 9, at det i 76 % af anmeldelserne ikke har været relevant at få foretaget en lægeundersøgelse. Det dækker eksempelvis over blufærdighedskrænkelser, altså hvor der ikke har været nogen form for penetration, og en lægeundersøgelse således ikke kan styrke bevisbyrden. Derudover kan det være tilfælde, hvor der er gået lang tid fra gerningstidspunktet til anmeldelsestidspunktet, og en lægeundersøgelse dermed ikke vil kunne sikre spor fra den specifikke hændelse. Ydermere er det ikke relevant med en lægeundersøgelse, hvis gerningspersonen, eller begge parter, erkender, at der har været tale om samleje eller anden form for penetration. Her vil det ikke være nødvendigt at foretage en lægeundersøgelse for at styrke bevisbyrden.

Af de 45 anmeldelser, hvor det kunne være relevant med en lægeundersøgelse, er lægeundersøgelsen blevet foretaget i 51 %, mens det ikke er sket i 42 %.

Afgørelser i sager om seksualforbrydelser

Af de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er der truffet afgørelse i 152 anmeldelser. Der er 39 anmeldelser, hvor der ikke er truffet afgørelse, enten fordi politiets sagsbehandling ikke er afsluttet, anmeldelsen er sendt til berømmelse i retssystemet, anmeldelsen er sendt til anden politikreds, eller fordi anmeldelsen er uden løbenummer.

Det fremgår af tabel 10, at der faldet dom i 50 af anmeldelserne, svarende til 33 % af anmeldelser, hvor der er truffet afgørelse. 66 % af dommene er en ubetinget anstaltsanbringelse, og knap hver fjerde dom (24 %) er en betinget anstaltsanbringelse.

I 13 anmeldelser (8 %) er der sket tiltalefrafald, jf. § 313 i retsplejelov for Grønland, hvilket vil sige, at det ligges til grund, at gerningspersonen er skyldig, men at det af forskellige grunde findes forsvarligt at undlade at rejse tiltale.

I 4 % af anmeldelserne, hvor der er truffet afgørelse, har gerningspersonen modtaget en bøde.

Domme, tiltalefrafald og bøder er såkaldt fældende afgørelser. Sager, som er henlagt grundet gerningspersonens unge alder eller gerningspersonens dødsfald, anses ligeledes som fældende afgørelser, da det ligges til grund, at gerningspersonen er skyldig men ikke kan foranstaltes efter bestemmelserne i kriminallov for Grønland. 8 anmeldelser (5 %) er henlagt grundet gerningspersonens unge alder, mens 4 anmeldelser (3 %) er henlagt grundet gerningspersonens dødsfald. Ovenstående angiver derved, at 53 % af anmeldelser, hvor der er truffet afgørelse, fører til en fældende afgørelse.

Tabel 10 Afgørelser i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

	Antal	Procent
Dom	50	33 %
Betinget anstaltsanbringelse	12	24 %
Ubetinget anstaltsanbringelse	33	66 %
Tilsyn	2	4 %
Samfundstjeneste	2	4 %
Forvaring	1	2 %
Tiltalefrafald	13	8 %
Bøde*	6	4 %
Henlagt grundet gerningspersons unge alder	8	5 %
Henlagt grundet gerningspersons dødfald	4	3 %
Frifindelse	3	2 %
Henlæggelse	68	45 %
Henlagt på bevisets stilling	44	65 %
Henlagt som uopklaret	7	10 %
Henlagt med påtaleopgivelse	3	4 %
Henlagt grundet forældet	1	2 %
Henlagt som ingen overtrædelse/grundløs	13	19 %
I alt	152	100 %
Andet**	39	

* Der er ikke skelnet mellem udenretslig og indenretslig bøde

** 'Andet' dækker over anmeldelser, som endnu ikke er afsluttede, som er sendt til anden politikreds eller som er uden løbenummer, og er derfor ikke medtaget i procentsatsen, da de får afgørelse senere

Det fremgår desuden af tabel 10, at 45 % af anmeldelserne om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er blevet henlagt. I 65 % af henlæggelserne skyldes det bevisets stilling. 13 forhold (19 %) er henlagt, da det er Grønlands Politis vurdering, at der ikke er sket en overtrædelse af bestemmelserne i kriminallov for Grønland.

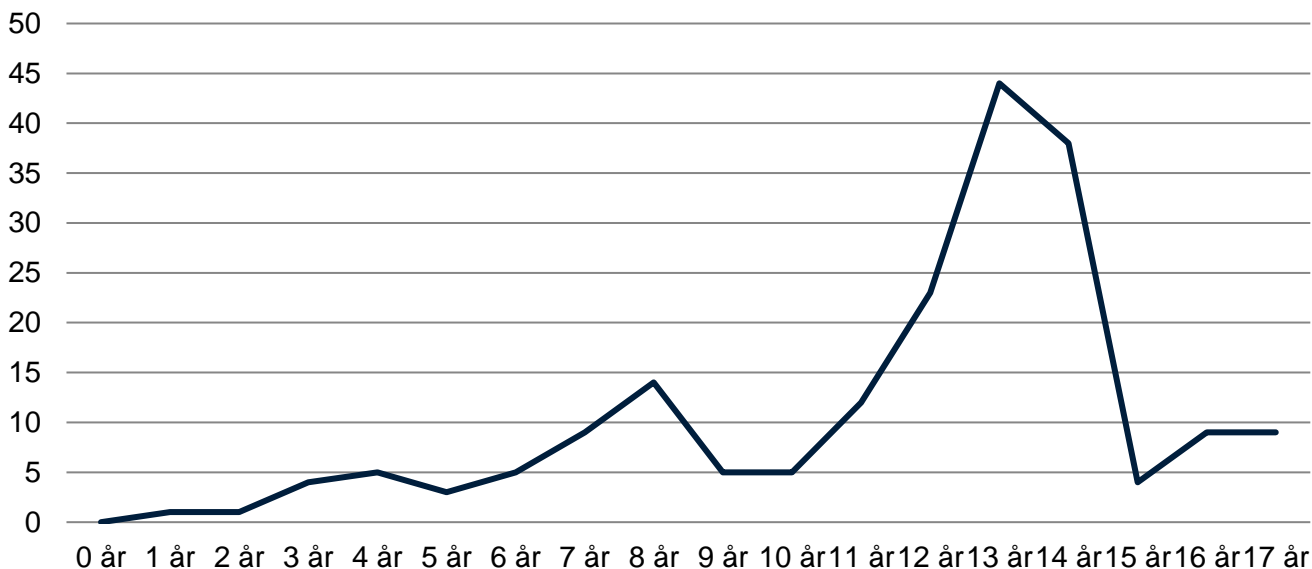
2.4. Analyse af forurettede

I de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er der i alt registreret 196 forurettede, hvoraf fire er ukendte og derfor udeladt i den følgende analyse.

Forurettedes alder

Det fremgår af figur 8, at der er forurettede i alle alderstrin fra 1 – 17 år. Derudover kan det læses af tabel 11, at 89 % af de forurettede er under 15 år på gerningstidspunktet⁶. De resterende 11 % er mellem 15 – 17 år.

Figur 8 Aldersfordeling for forurettede i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

Forurettede er i gennemsnit 11 år på gerningstidspunktet. Forurettedes gennemsnitlige alder varierer en smule afhængig af gerningsindholdet i anmeldelserne. Forurettede i sædelighedsundersøgelser er i gennemsnit 9 år, som det laveste, mens anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år har den højeste gennemsnitsalder for forurettede på 12 år. Forurettedes gennemsnitlige alder i anmeldelser om henholdsvis voldtægt og blufærdighedskrænkelse er begge 11 år.

⁶ I de anmeldelser, hvor der er tvivl om gerningstidspunktet, er forurettedes alder taget fra det tidspunkt seksualforbrydelsen formodes at være startet.

Tabel 11 viser, at cirka to tredjedele (64 %) af alle forurettede er mellem 10 – 14 år på gerningstidspunktet. Aldersintervallet 10 – 14 år er det hyppigste uanset gerningsindholdet i anmeldelsen. Hovedparten (92 %) af de forurettede i anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år er mellem 10 – 14 år, mens det gælder for 44 % af de forurettede i sædelighedsundersøgelser.

Tabel 11 Aldersfordeling i procent for forurettede i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

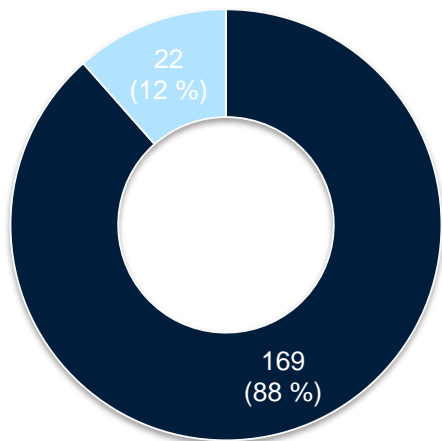
Alle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq	
0 – 4 år	6 %
5 – 9 år	19 %
10 – 14 år	64 %
15 – 17 år	11 %
Anmeldelser om sædelighedsundersøgelse	
0 – 4 år	8 %
5 – 9 år	41 %
10 – 14 år	44 %
15 – 17 år	7 %
Anmeldelser om voldtægt	
0 – 4 år	3 %
5 – 9 år	27 %
10 – 14 år	47 %
15 – 17 år	23 %
Anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år	
0 – 4 år	2 %
5 – 9 år	6 %
10 – 14 år	92 %
15 – 17 år	0 %
Anmeldelser om blufærdighedskrænkelser	
0 – 4 år	11 %
5 – 9 år	16 %
10 – 14 år	55 %
15 – 17 år	18 %

Forurettedes køn

Af de 192 forurettede er 169 (88 %) piger, mens 22 (12 %) er drenge. Drengene udgør en lidt mindre andel (6 %) i anmeldelserne om kønsligt forhold til barn under 15 år sammenholdt med de øvrige sagskategorier.

Grønlands Politi vurderer, at der er et stort mørketal i forhold til kønsfordelingen.

Figur 9 Kønsfordeling for forurettede i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

- Pige
- Dreng

I forhold til forurettedes køn og alder kan det samlet set udledes, at piger mellem 10 – 14 år er særligt udsatte for seksualforbrydelser. Denne gruppe er forurettede i 59 % af alle anmeldelser om seksualforbrydelserne mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

Forurettedes stamdata

Overordnet set er langt størstedelen (99 %) af de forurettede grønlandere og fra Tasiilaq (mellem 90 og 98 %), idet de enten er født i Tasiilaq eller Nuuk.⁷

Langt de fleste forurettede er skoleelever, mens enkelte bliver passet i daginstitution eller privat, har jobs eller er uden beskæftigelse.

De fleste er desuden hjemmeboende, hvilket betyder, at de deler adresse med mindst én af forældrene. Derudover er der enkelte pleje- eller børnehjemsbørn samt personer, der bor andetsteds end forældrene.

⁷ Nuuk er også fødested for Tasiilaq, da gravide kan overføres til Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk, hvis der fx er komplikationer ved graviditeten. 8 % af de forurettede er født i Nuuk.

Reviktimisering

Reviktimisering henviser til, at forurettede figurerer som forurettet i flere sager i Grønlands Politis system. Alle tidligere sager er medtaget i det følgende, både seksualforbrydelser og andre overtrædelser af bestemmelserne i kriminallov for Grønland.

76 af de forurettede (40 %) har tidligere været forurettet i anmeldelser om overtrædelser af bestemmelserne i kriminallov for Grønland. 97 % af disse forurettede har tidligere været forurettet i seksualforbrydelser.

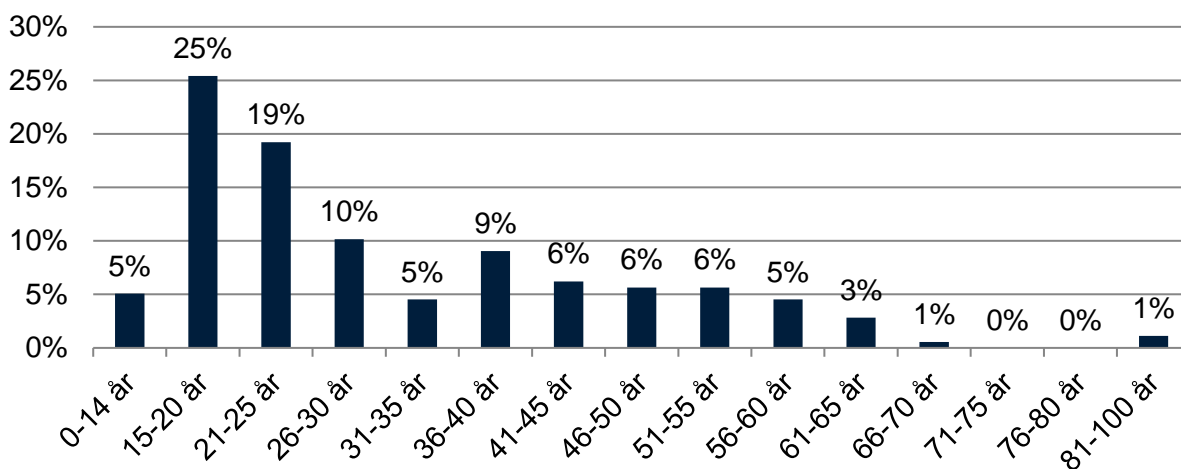
2.5. Analyse af gerningsperson

I de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 er der i alt registreret 196 gerningspersoner, hvoraf 19 er ukendte og derfor udeladt i den følgende analyse.

Gerningspersonens alder

Det fremgår af figur 10, at over halvdelen (54 %) af gerningspersonerne er mellem 15 – 30 år. 5 % af gerningspersonerne er under 15 år og kan dermed ikke foranstaltes efter kriminallov for Grønland, jf. § 16. De resterende 41 % fordeler sig nogenlunde jævnt i de øvrige aldersintervaller. Den yngste gerningsperson er 9 år, mens den ældste er 83 år.

Figur 10 Aldersfordeling i procent for gerningspersoner i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

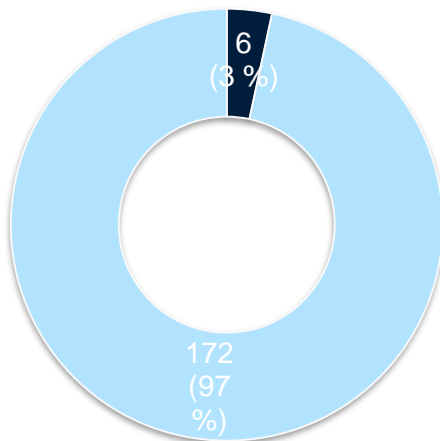

Den gennemsnitlige alder for gerningspersoner er 31 år på gerningstidspunktet. Gerningspersoner i anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år har den yngste gennemsnitsalder på 24 år, mens gerningspersoner i anmeldelser om blufærdighedskrænkelser har en gennemsnitsalder på 37 år som det ældste.

Gerningspersonens køn

Af de 177 gerningspersoner er hovedparten (97 %) mænd. Størstedelen af de kvindelige gerningspersoner vedrører anmeldelser om voldtægt (67 %).

Figur 11 Kønsfordeling for gerningspersoner i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018

- Kvinde
- Mand

I forhold til gerningspersonens alder og køn kan det samlet set udledes, at mænd mellem 15 – 30 år tegner sig for i alt 53 % af seksualforbrydelserne mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

Gerningspersonens stamdata

Stort set alle gerningspersoner er grønlandere (99 %) og fra Tasiilaq (mellem 94 og 96 %), da de enten er født i Tasiilaq eller Nuuk⁸.

Det er ikke muligt at tegne et mønster for gerningspersonernes civilstand, da der både er gifte, ugifte, samlevende, enkemænd og hjemmeboende blandt de registrerede gerningspersoner. Det er heller ikke muligt at tegne et mønster for gerningspersonernes beskæftigelse, da det i mange tilfælde er ukendt.

Skyldsspørgsmålet

Undervejs i sagsforløbet bliver gerningspersonen adspurgt om, hvordan vedkommende forholder sig til skyldsspørgsmålet. Dette sker både under politiets afhøringer i forbindelse med efterforskningen og under en eventuel retssag. I den følgende analyse er gerningspersonens stillingtagen til skyldsspørgsmålet baseret på dokumentation fra retten, hvis sagen er endt der, ellers er skyldsspørgsmålet baseret på politiets afhøringsrapporter.

Af tabel 12 fremgår det, at 40 % af gerningspersonerne helt eller delvist erkender det seksuelle forhold. I 17 % af anmeldelserne er det ukendt, hvordan gerningspersonen forholder sig til skyldsspørgsmålet.

⁸ Se fodnote 7, side 29

Tabel 12 Gerningspersonens stilling til skyldsspørgsmålet

Alle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq	
Erkender	33 %
Erkender delvist	7 %
Nægter	43 %
Ukendt*	17 %
Anmeldelser om sædelighedsundersøgelse	
Erkender	10 %
Erkender delvist	0 %
Nægter	53 %
Ukendt*	37 %
Anmeldelser om voldtægt	
Erkender	10 %
Erkender delvist	5 %
Nægter	75 %
Ukendt*	10 %
Anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år	
Erkender	67 %
Erkender delvist	6 %
Nægter	14 %
Ukendt*	13 %
Anmeldelser om blufærdighedskrænkelser	
Erkender	21 %
Erkender delvist	2 %
Nægter	61 %
Ukendt*	16 %

*'Ukendt' dækker over at gerningspersonen ikke er blevet foreholdt skyldsspørgsmålet, at gerningspersonen ikke ønsker at udtale sig eller gerningspersons dødsfald

Recidiv

Recidiv betegner tilbagefald til ny kriminalitet. Alle tidligere anmeldelser er medtaget i det følgende, både seksualforbrydelser og andre overtrædelser af bestemmelserne i kriminallov for Grønland.

Der er registreret 196 gerningspersoner, hvoraf der er 144 enkeltpersoner, da 30 er recidivister i perioden. Af recidivisterne er der flere, som har begået mere end to forhold.

Når alle tidligere anmeldelser medtages, dvs. også ud over perioden 2014 – 2018, er 59 % af gerningspersonerne ikke tidligere dømt for kriminelle forhold. Derimod er knap hver femte gerningsperson (19 %) tidligere dømt for en (eller flere)

seksualforbrydelse(r) og eventuelt anden kriminalitet, mens 22 % tidligere er dømt for anden kriminalitet end seksualforbrydelser.

Der er en lidt højere andel af gerningspersonerne (27 %), som tidligere har været mistænkt eller sigtet for seksualforbrydelser og eventuelt anden kriminalitet. Ligesom en lidt højere andel af gerningspersonerne (28 %) tidligere har været mistænkt eller sigtet for anden kriminalitet end seksualforbrydelser.

Andel af gerningspersoner, som selv har været forurettet i seksualforbrydelser

6 % af gerningspersonerne er tidligere forurettet i anmeldelser om seksualforbrydelser til Grønlands Politi. Det omfatter de forhold, Grønlands Politi har kendskab til⁹.

22 % er registreret som forurettet i anmeldelser om anden personfarlig kriminalitet, navnlig anmeldelser om vold.

Det er værd at bemærke, at der formodes at være et mørketal på området, hvorfor disse tal med al sandsynlighed er højere.

2.6. Relationen mellem forurettede og gerningsperson

For at synliggøre, at der er tale om forskellige typer af gerningspersoner, opdeles relationen mellem forurettede og gerningsperson i henholdsvis jævnaldrende, voksen eller familiemedlem. Opdelingen tager udgangspunkt i, at konteksten for de tre typer forhold oftest er forskellig (Oldrup m.fl. 2016: 103f; se endvidere kapitel 3).

Der er en aldersmæssig skelnen imellem kategorierne jævnaldrende og voksen. En jævnaldrende gerningsperson defineres som yngre end 19 år, mens en voksen gerningsperson er 19 år eller ældre (Oldrup m.fl. 2016: 108). I kategorien familiemedlem er der ikke lavet opdelinger efter alder, da gerningspersonerne her både kan være søskende og bedsteforældre, dvs. personer i alle aldersgrupper.

⁹ Grønlands Politi har data på gerningspersoner og forurettede fra 1. januar 2006. Dermed er det ikke muligt at medtage forhold, der måtte være blevet begået før denne dato. På den baggrund vil der med al sandsynlighed være et højere antal gerningspersoner, som tidligere har været forurettet i enten anmeldelser om seksualforbrydelser eller anden kriminalitet.

Under kategorierne jævnaldrende og voksen kan gerningspersonerne yderligere opdeles i henholdsvis kæreste/ekskæreste, venner/bekendte eller personer, forurettede har mødt digitalt, eksempelvis via Facebook. I kategorien familiemedlem kan gerningspersonerne opdeles i henholdsvis forælder, bedsteforælder, søskende, stedforælder, stedsøskende og andet familiemedlem.

Tabel 13 Relation mellem forurettede og gerningsperson i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasilaq i perioden 2014 – 2018

	Antal	Procent
Jævnaldrende	40	21 %
Kæreste, ekskæreste eller i et kærestelignende forhold	7	18 %
Venner eller bekendte	15	38 %
Digital kontakt	13	32 %
Ikke kendt relation	5	12 %
Voksen	83	43 %
Kæreste, ekskæreste eller i et kærestelignende forhold	7	9 %
Venner eller bekendte	44	53 %
Digital kontakt	7	8 %
Ikke kendt relation	25	30 %
Familiemedlem	49	26 %
Forælder	8	16 %
Bedsteforælder	3	6 %
Søskende	5	10 %
Stedforælder	10	20 %
Stedsøskende	0	0 %
Andet familiemedlem	23	47 %
Ukendt*	19	10 %

*'Ukendt' dækker over, at det ikke har været muligt at udlede noget om relationen mellem forurettede og gerningsperson, hvorfor disse anmeldelser ikke kan indplaceres i kategorierne 'jævnaldrende', 'voksen' eller 'familiemedlem'.

Tabel 13 viser, hvordan relationen mellem forurettede og gerningsperson fordeler sig i anmeldelserne i perioden 2014 – 2018. Jævnaldrende står for cirka hver femte anmeldelse (21 %), hvoraf 18 % er/har været kæreste eller er/har været i et kærestelignende forhold med forurettede. 38 % af de jævnaldrende gerningspersoner er ven eller bekendt med forurettede, mens hver tredje (32 %) har haft digital kontakt, hvilket primært har været via Facebooks beskedtjeneste Messenger.

43 % af gerningspersonerne er en voksen, hvoraf over halvdelen (53 %) er ven eller bekendt af forurettede. Det kan for eksempel være forurettedes fars ven,

forurettedes venindes far eller en bekendt fra bygden. En voksen ven eller bekendt er den kategori, hvor der er flest gerningspersoner i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 (23 %). I 30 % af anmeldelserne, hvor gerningspersonen er en voksen, er den nærmere relation til forurettede ukendt. Det samme gør sig gældende for 12 % af anmeldelserne, hvor gerningspersonen er en jævnaldrende.

I cirka hver fjerde anmeldelse (26 %) har forurettede og gerningsperson en familierelation, dvs. at gerningspersonen er et familiemedlem til forurettede. Heraf er 47 % et andet familiemedlem, eksempelvis fætter eller morbror.

Forældre og stedforældre er gerningspersoner i 10 % af alle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

Relationen mellem forurettede og gerningsperson varierer i forhold til gerningsindholdet i anmeldelsen. I anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år er 47 % af gerningspersonerne jævnaldrende og 11 % er et familiemedlem. I anmeldelser om blufærdighedskrænkelser er 2 % af gerningspersonerne jævnaldrende og 39 % er et familiemedlem.

2.7. Sammenligning med Danmark

Ovenstående analyse dokumenterer karakteristika ved seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. På en række punkter er det muligt at sammenligne med danske tal for at sætte de dokumenterede karakteristika i perspektiv.

I "National Strategisk Analyse 2017" fra Rigspolitiet beskrives det, at der i Danmark gennemsnitligt er cirka 1.000 årlige anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge under 15 år (Rigspolitiet 2017). Det svarer til cirka 1 anmeldelse pr. 6.000 indbyggere om året, mens det i Tasiilaq er cirka 1 anmeldelse om seksualforbrydelser mod børn og unge pr. 100 indbyggere om året.

Ligeledes beskriver "National Strategisk Analyse 2017", at hovedparten (97 %) af gerningspersonerne i danske sager er mænd og 3 % er kvinder. Det samme mønster er dokumenteret i ovenstående analyse. Gerningspersoner i danske sager fordeler sig aldersmæssigt således, at 55 % er mellem 11 – 30 år (ibid.), hvilket i høj grad afspejler anmeldelserne i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018. Knap hver femte (18%) gerningsperson i de danske anmeldelser er en jævnaldrende (ibid.), hvilket også er tilfældet for anmeldelserne i Tasiilaq.

2.8. Samlet overblik

Nedenstående giver et samlet overblik over anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 på baggrund af analysen i kapitel 2.

- Grønlands Politi har i perioden 2014 – 2018 modtaget 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. På de fem år er der sket en stigning på 93 % i antallet af anmeldelser, hvilket Grønlands Politi vurderer som en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden, snarere end et udtryk for en stigning i antallet af seksualforbrydelser i Tasiilaq.
- Af de 191 anmeldelser er 39 % anmeldt inden for den første måned, mens 19 % er anmeldt mere end et år efter gerningsdatoen. Jo længere tid der går fra gerningsdato til anmeldelsesdato, desto sværere er bevisførelsen.
- De fleste anmeldelser (92 %) omhandler fysiske seksuelle forhold, mens 6 % er anmeldelser om digitale seksualforbrydelser. For anmeldelser omhandler fysiske seksuelle forhold følger fordelingen mellem Tasiilaq by og bygder nogenlunde befolkningsfordelingen mellem Tasiilaq by og bygder.
- I 79 % af anmeldelserne er forholdet begået på en privatadresse, hvoraf 55 % har været gerningspersonens privatadresse og 29 % har været forurettedes privatadresse. Kun 3 % af anmeldelserne omhandler forhold, der er begået et offentligt sted, herunder børnehaver, butikker og udendørsarealer.
- I mindst 25 % af anmeldelserne er der alkohol direkte involveret. Ud fra politiets data er der ikke alkohol involveret i 48 % af anmeldelserne. I 27 % af anmeldelserne er det ukendt, om alkohol er involveret. For anmeldelser om voldtægt er der alkohol involveret i mindst 44 %, mens det samme gør sig gældende for mindst 19 % i anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år.

- Det har taget Grønlands Politi gennemsnitligt 168 dage, eller lige under seks måneder, at færdigbehandle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018. 67 % af alle anmeldelser er færdigbehandlet inden for seks måneder efter anmeldelsesdatoen.
- Lov nr. 639 af 8. juni 2016, hvori politiets brug af videoafhøring blev præciseret, har sandsynligvis haft en betydning for brugen af videoafhøringer, da der er sket en stigning på 211 % i antallet af videoafhøringer efter 8. juni 2016. Anmeldelser, hvor der er foretaget videoafhøring, har en længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid, end anmeldelser, hvor der ikke er foretaget videoafhøring.
- Der er faldet dom i 33 % af de anmeldte forhold. I 8 % er der sket tiltalefrafald, mens det i 4 % er ført til bøde. 45 % af de anmeldte forhold er blevet henlagt. Størstedelen er henlagt på bevisets stilling.
- 64 % af de forurettede er mellem 10 – 14 år på gerningspunktet, og 89 % er piger. Næsten alle forurettede er grønlandere og fra Tasiilaq.
- 54 % af gerningspersonerne er mellem 15 – 30 år, og næsten alle er mænd. Ligesom de forurettede er næsten alle gerningspersoner grønlandere og fra Tasiilaq.
- I 21 % af anmeldelserne er gerningsperson og forurettede jævnaldrende, hvoraf over halvdelen har været kærester eller venner/bekendte. I 43 % af anmeldelserne er gerningspersonen en voksen. I 26 % er gerningspersonen et familiemedlem. Forældre eller stedforældre er gerningspersoner i 10 % af anmeldelserne om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.

Kapitel 3 Udfordringer og muligheder i det forebyggende arbejde med børn og unge i Tasiilaq

Det følgende kapitel er baseret på 15 interviews med i alt 21 fagpersoner, som til daglig arbejder med børn og unge i Tasiilaq. Alle interviews er foretaget i september 2018 af medarbejdere fra Grønlands Politi. For at få en så bred repræsentation som muligt, er der talt med både ansatte i Kommuneqarfik Sermersooq i Tasiilaq, ansatte hos Grønlands Politi i Tasiilaq og ansatte på sygehuset i Tasiilaq. Derudover består informanterne af en række andre lokale interessenter og professionelle, som alle arbejder med børn og unge. Deres erfaringer og viden om forholdene i Tasiilaq er vigtige for at forstå, hvordan virkeligheden ser ud i Tasiilaq, og hvilke tiltag, der kan iværksættes for at forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge. Formålet med at inddrage fagpersonernes perspektiver er dermed også at supplere og nuancere analysen i kapitel 2.

Der er ikke foretaget interviews med børn og unge, som har været udsat for seksualforbrydelser. Dette valg er truffet, da Grønlands Politi ikke har haft en psykolog til rådighed, og dermed har det ikke været muligt at tilbyde børnene/de unge en psykologisk debriefing, hvis samtalerne skulle åbne op for skjulte eller ubearbejdede traumer. På den baggrund udtaler informanterne sig alene ud fra deres faglige viden og erfaringer om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq.

Foruden interviewmaterialet inddrages en række danske og udenlandske rapporter for at brede perspektivet ud og sammenholde Grønlands Politis data fra Tasiilaq med andre undersøgelser, der har beskæftiget sig med vold og overgreb.

Kapitlet tager udgangspunkt i en række temaer, der er blevet udledt på baggrund af en kodning af interviewmaterialet. De fleste temaer hænger sammen med anmeldelserne til Grønlands Politi i perioden 2014 – 2018, som blev præsenteret i kapitel 2. Relationen mellem forurettede og gerningsperson samt betydningen af alkohol er eksempler herpå. Derudover belyses en række temaer, som alene er baseret på informanternes udtalelser og andre undersøgelser. Temaerne behandles særskilt nedenfor. Indledningsvis beskrives de nuværende levevilkår og en række faktuelle oplysninger om befolkningen i Tasiilaq.

3.1. Samfundsudviklingen og ændrede livsvilkår for befolkningen i Tasiilaq

For at kunne forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq er det afgørende at forstå den sociale og kulturelle kontekst, der danner rammen om folks hverdagsliv i Tasiilaq. En opgørelse fra Grønlands Statistik viser, at det samlede befolkningstal i Tasiilaq og bygderne pr. 1. januar 2019 udgjorde ca. 2800 personer (Grønlands Statistik 2019). I 2017 viste tal fra Grønlands Statistik desuden, at Tasiilaq er den landsdel i Grønland, som huser den højeste andel fattige. 11 % af befolkningen er økonomisk udsatte, hvilket indebærer, at hver tiende borger i Tasiilaq har en disponibel indkomst på under 76.000 kr. årligt (Turnowsky 2017). Samtidig fremgår det af Grønlands Statistik, at 576 personer i 2017 var på offentlig hjælp (Grønlands Statistik 2019 b). I 2017 blev der endvidere registreret 318 arbejdsløse personer pr. måned i Tasiilaq mellem 18 – 65 år, svarende til 25 % (Grønlands Statistik 2019 c).

Der er tale om et usikkert arbejdsmarked i Tasiilaq, hvor der er stor jobrotation og stor udskiftning på arbejdspladserne. Det er en utilfredsstillende situation, og for mange kan det være svært at forsørge familien, når de enten sidder i dårligt betalte jobs eller er på offentlig forsørgelse. Flere informanter peger på, at samfundsudviklingen i Grønland har haft betydning for de sociale problemer i Tasiilaq i dag. Mange mænd har mistet deres status og stolthed som familiens forsørger. Det skyldes blandt andet, at den tidligere fangerkultur er blevet erstattet af et samfund, hvor familier i højere grad skal ernære sig gennem lønarbejde på et usikkert arbejdsmarked. Dermed er den traditionelle, grønlandske kultur for mange ikke længere et stærkt livsgrundlag. Befolkningen har ikke på samme måde fundet deres ben i en mere moderne, digital kultur. Disse faktorer er med til at skabe en rodløshed blandt mennesker og en forskydning fra en kulturel behovstilfredsstillelse til en kropslig behovstilfredsstillelse. Kropslig behovstilfredsstillelse indebærer blandt andet at drikke, spise, ryge og dyrke sex. Flere informanter italesætter dermed, at kroppen bliver afgørende for menneskers følelse af glæde og tilfredsstillelse.

Internationale studier fra inuitsamfund i det nordøstlige Canada har ligeledes fremhævet, at de sociale problemer og høje kriminalitetsrater blandt oprindelige

befolkningsgrupper i Canada, hænger sammen med samfundsudviklingen (Kral 2016; Charron m.fl. 2010). Siden koloniseringen i 1950'erne og 1970'erne har inuiternes levevilkår ændret sig. Hvor mændenes stolthed og identitet tidligere var baseret på, hvem der var den største fanger, handler det nu i højere grad om indkomst og andre værdier. Som følge af udviklingen er mændenes roller i de små samfund blevet mere uklar (ibid.).

Ud over disse faktorer har studierne også fremhævet forhold som fattigdom, manglende jobs og uddannelse samt alkoholisme blandt inuitbefolkninger som betydningsfulde for den højere kriminalitetsrate, navnlig i forhold til vold og seksualforbrydelser (Charron m.fl. 2010).

3.2. Relationen mellem forurettede og gerningsperson

Gennemgangen af anmeldelser til Grønlands Politi om seksualforbrydelser mod børn og unge i perioden 2014 – 2018 viser, at der oftest er en forudgående relation mellem forurettede og gerningsperson. Denne sammenhæng bekræftes af flere informanter. Ud fra deres erfaringer bliver størstedelen af overgrebene begået af en person, som er i barnets, den unges og/eller forældrenes omgangskreds. Det kan være en onkel, en ven af familien eller en bekendt. Der kan samtidig være en større risiko for overgreb i hjem, hvor der er en stor gennemgang af mennesker. En informant udtaler, at risikoen for seksualforbrydelser er forhøjet, når børn og unge overnatter hos andre, og der er fremmede voksne til stede i hjemmet. Det kan eksempelvis være i forbindelse med drikkelag og/eller efterfest. I den situation vil der alt andet lige være mindre kontrol over, hvem der kommer i hjemmet. Som en konsekvens heraf vælger nogle forældre i Tasiilaq ikke at lade deres børn overnatte hos andre, fordi de kender den potentielle risiko.

Derudover ser de fleste seksualforbrydelser ud til at være spontane. Det skal forstås som, at hændelserne ikke er planlagt på forhånd af gerningspersonen, men derimod sker, hvis muligheden opstår. Det kan eksempelvis, som tidligere nævnt, være i forbindelse med, at barnet overnatter hos venner eller familie eller er til stede under en efterfest.

Flere informanter peger også på, at gerningspersonen kan være en logerende, som overnatter hos familien. Det kan være familie eller bekendte, der er på besøg fra bygderne, eller som ikke har et sted at bo. Det samme mønster tegner sig i

disse tilfælde. Der er tale om personer, som familien har en forudgående relation eller kendskab til. I "Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018" har man undersøgt, hvor mange personer, der inden for de seneste 12 måneder har haft overnattende gæster i hjemmet, som ikke har haft andre steder at opholde sig (Larsen m.fl. 2018: 17f). I alt 9 % af deltagerne svarer, at de har haft overnattende gæster i hjemmet. Selvom tallet ikke er særskilt for Tasiilaq, vidner det om, at hjemløshed og usikre boligforhold er aktuelle problemer i det grønlandske samfund. Det må formentlig også ses i lyset af, at der i disse år sker en stigende tilflytning fra bygder til byer i Grønland, herunder Tasiilaq.

Ovenstående forhold gælder ikke i sager, hvor gerningspersonen via sociale medier forsøger at opbygge en relation til barnet eller den unge for at opnå seksuel kontakt. Digitale seksualforbrydelser udgør 6 % af de i alt 191 anmeldelser i perioden 2014 – 2018. Det er derfor ikke denne type hændelser, der fylder mest i politiets data. Dette kan dog skyldes, at forholdene ikke bliver anmeldt, og at Grønlands Politi derfor ikke har kendskab til de digitale seksualforbrydelsers reelle omfang.

Relationen til jævnaldrende venner eller bekendte bliver ikke fremhævet af informanterne. De fleste informanterne mener, at gerningspersonen oftest er en voksen eller en bekendt, men derudover har de intet kendskab til den nærmere relation mellem forurettede og gerningsperson, herunder, om gerningspersonen er jævnaldrende med forurettede, et familiemedlem eller en voksen. Derfor er det ikke muligt at berøre denne sammenhæng alene ud fra interviewmaterialet. Dette skyldes formentlig, at der generelt mangler viden blandt fagpersoner om de faktuelle omstændigheder vedrørende sager om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Hidtil har der ikke været lavet en systematisk gennemgang af anmeldelser om seksualforbrydelser i Tasiilaq, og derfor har man ikke haft konkrete tal og data på blandt andet relationen mellem forurettede og gerningsperson.

Tidligere forskning har imidlertid undersøgt en række omstændigheder vedrørende vold og seksuelle overgreb mod børn og unge, både i dansk og grønlandsk kontekst (Oldrup m.fl. 2016; Christensen m.fl. 2015; Mejlvang m.fl. 2007).

Distinktionen mellem jævnaldrende og en voksen/familiemedlem er i flere af disse undersøgelser blevet anvendt til at beskrive relationen mellem forurettede og gerningsperson. Årsagen hertil er, at der grundlæggende er tale om to typer af krænkerer, som har forskellige karakteristika og indgår i forskellige kontekster (Oldrup m.fl. 2016: 103). Seksuelle hændelser med jævnaldrende indgår i konteksten af ungdomsliv og kan på den ene side opleves positivt som en del af den seksuelle udvikling, og på den anden side opleves negativt i forbindelse med pres, tvang, magtkampe eller senere fortrydelse. Det kan være svært for politi og anklagemyndighed at løfte bevisbyrden i disse sager, grundet sagernes kompleksitet, og tvivl om, hvorvidt det har været et frivilligt forhold. Seksuelle hændelser med en voksen eller et familiemedlem er karakteriseret af, at der som regel er en tillidsfuld relation mellem den unge og krænkeren, at der er en større aldersforskel, og/eller at hændelserne sker i kontekst af familiære relationer (ibid.:103f).

På baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt 2000 danske folkeskoleelever i 8. klasse, samt registerdata, konkluderer undersøgelsen "Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016", at når der er tale om en jævnaldrende gerningsperson, er det oftest en ven eller en bekendt i den unges omgangskreds. Samtidig påviser undersøgelsen, at de fleste hændelser finder sted i enten forurettedes eller gerningspersonens hjem (Oldrup m.fl. 2016: 113f). I forhold til seksuelle hændelser med en voksen eller et familiemedlem, viser undersøgelsen, at de unge generelt set er yngre første gang de oplever disse hændelser.

Undersøgelsen "Unge i Grønland – med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb" (2015) har undersøgt grønlandske børn og unges alder ved deres første seksuelle erfaring. Undersøgelsen konkluderer, at 75 % af de unge var mellem 8 – 17 år ved deres første seksuelle erfaring (Christensen m.fl. 2015: 31). I "Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018" fremgår det endvidere, at 24 % af de 15-29-årige har angivet, at de har været tvunget, eller forsøgt tvunget, til seksuel aktivitet, inden de fyldte 18 år (Larsen m.fl. 2018).

I undersøgelsen "Sexual assault in Greenland: Characteristics of police reported rapes and attempted rapes" (2007) har man gennemgået alle anmeldte voldtægtssager i Grønland i 2002. Det drejer sig om i alt 82 sager. Undersøgelsen

medtager kun anmeldelser, hvor forurettede er over 12 år på gerningstidspunktet (Mejlvang m.fl. 2007). Forskerne har set på en række omstændigheder vedrørende de anmeldte voldtægtssager, herunder relationen mellem forurettede og gerningsperson. På samme måde som andre undersøgelser konkluderes det, at der ofte er en tæt relation mellem forurettede og gerningsperson. De fleste overgreb bliver begået af en ven (35 %) eller en bekendt (23 %). Kun 8 % af overgrebene bliver begået af en fremmed (ibid.). Undersøgelsen har også set på, hvor overgrebene finder sted. 31 % af overgrebene sker i forurettedes hjem, mens 31 % sker i gerningspersonens hjem. 15 % af overgrebene sker et offentligt sted. Sammenholdt med analysen i kapitel 2 er der en række sammenfald med de her beskrevne undersøgelser:

- Langt de fleste overgreb finder sted i private hjem, navnlig hos forurettede eller gerningspersonen.
- Forurettede kender i de fleste tilfælde gerningspersonen. I mange tilfælde er der tale om en person, som forurettede har en tillidsfuld relation til.
- Aldersmæssigt befinder de fleste forurettede sig mellem 10 – 14 år, om end forurettede generelt set er yngre i sager, hvor gerningspersonen er et familiemedlem.

3.3. Alkohol, ludomani og udbetaling af penge som risikofaktorer for overgreb

På baggrund af analysen i kapitel 2 fremgår det, at alkohol er direkte involveret i mindst 25 % af anmeldelserne om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq¹⁰. Der er dog forskel på forekomsten af alkohol afhængig af gerningsindholdet, idet alkohol særligt er en faktor i anmeldelser om voldtægt. Her er alkohol indblandet i mindst 44 % af anmeldelserne, sammenlignet med anmeldelser om kønsligt forhold til barn under 15 år, hvor der er tale om mindst 19 % af anmeldelserne. Alkohol *har* dermed betydning i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq, men betydningen er ikke så

¹⁰ Det vil sige, at det i 25 % af anmeldelserne er fastslået, at alkohol direkte er involveret. I 27 % af anmeldelserne er det ukendt, om alkohol er involveret, hvormed der er en usikkerhed forbundet med procentdelene.

fremtrædende og entydig, som det generelt set bliver opfattet. Dette bliver udfoldet nærmere i nedenstående afsnit.

Når man taler om, at alkohol spiller en rolle i seksualforbrydelser, er det ofte ud fra en forestilling om, at enten forurettede eller gerningspersonen er alkoholpåvirkede på gerningstidspunktet. Alkohol spiller dog i mange tilfælde en mere indirekte rolle i forbindelse med seksualforbrydelser. Flere informanter fortæller, at der er størst risiko for overgreb mod børn og unge i familier, hvor forældrene drikker eller spiller, fordi de ikke har opsyn med deres børn. Ludomani fremhæves som et problem på lige fod med alkohol, da fælles for begge er, at børnene bliver overladt til sig selv, mens forældrene er optaget andetsteds. I kriminologien taler man om et fravær af "kapable vogtere", som er de personer, der skal beskytte og passe på barnet (Lerclerc m.fl. 2014). De skal være i stand til at træde til, hvis situationen kræver det. I tilfælde, hvor forældrene er påvirkede eller fraværende, svigter de denne rolle.

Det er således vigtigt at være opmærksom på nuancerne i betydningen af alkohol, når det handler om seksualforbrydelser mod børn og unge. Der kan både være tale om en direkte og en indirekte betydning. Førstnævnte er tilfælde, hvor forurettede og/eller gerningsperson er alkoholpåvirkede i gerningssituationen. Sidstnævnte er tilfælde, hvor forældre eller andre omsorgspersoner er påvirkede og dermed ikke er i stand til at tage vare på deres børn, som bliver mere udsatte for overgreb.

Flere informanter fremhæver desuden udbetaling af løn, tilbagebetaling af restskat, børnepenge m.m. som risikofaktorer i forhold til overgreb. Ved disse lejligheder får folk flere penge mellem hænderne, og der bliver derfor købt og drukket mere alkohol. Dette har negativ indflydelse på forældreevnen og forældreansvaret, og børnene er i højere grad overladt til sig selv. Som en konsekvens har Kommuneqarfik Sermersooq iværksat et initiativ, hvor børn og unge i Tasiilaq har mulighed for at samles i hallen den sidste fredag i måneden. På den måde skal de ikke være hjemme og føle sig utrygge, når forældrene drikker. Tanken bag initiativet er et forsøg på at give børnene et frirum. Det er dog også problematisk i den forstand, at man legitimerer de voksnes indtag af alkohol ved at passe børnene

imens. På den måde lærer de voksne ikke at tage forældreansvaret på sig. Flere informanter påpeger dermed, at det reelt set ikke er børnene, der bliver taget hensyn til med initiativet.

Det må bemærkes, at der ikke ud fra Grønlands Politis data kan udledes noget om betydningen af henholdsvis ludomani og udbetaling af månedsløn, restskat, børnepenge m.m. Disse perspektiver er alene fremhævet af informanterne.

3.4. Manglende viden om seksualforbrydelser i Tasiilaq

Flere informanter fremhæver, at mange børn og unge i bygderne ikke er klar over, at det er forkert, hvis voksne gør tilnærmelser eller forgriber sig på dem seksuelt. For nogle børn og unge har det været 'normalt' at skulle være en del af de voksnes seksuelle aktiviteter. Det er først når, og hvis, de unge flytter til Tasiilaq by for at bo på kollegiet, at de taler med andre unge, og finder ud af, at det ikke er acceptabel adfærd. Ud fra politiets data fremgår det, at 60 ud af de 191 anmeldelser om seksualforbrydelser i perioden 2014 – 2018 stammer fra bygderne. Dermed er størstedelen af anmeldelserne fra Tasiilaq by. Dette hænger dog også sammen med det højere befolkningstal i Tasiilaq by, jf. kapitel 2.

Flere fagpersoner giver desuden udtryk for, at de mangler viden om, hvordan de skal behandle sager om overgreb mod børn, og forældre mangler viden om, hvordan de skal tale med deres børn, hvis de har været udsat for overgreb. Undersøgelsen "Som ringe i vandet. Baselineundersøgelse – Befolkningens viden om og holdninger til seksuelle overgreb mod børn" (2014) har kortlagt befolkningens viden, holdninger og handleparathed i forhold til seksuelle overgreb mod børn og unge i Grønland. I tråd med nærværende rapport konkluderer undersøgelsen, at der er behov for mere oplysning og viden om seksualforbrydelser. Undersøgelsen peger på, at befolkningen særligt har brug for mere viden om, hvornår der er tale om et seksuelt overgreb, børns rettigheder, hvis de har været udsat for overgreb, hvilke bekymringstegn, man som fagperson skal være opmærksom på, hvordan underretningspligten skal forvaltes m.m. (Pedersen m.fl. 2014).

En særlig problematik vedrører forældre og fagpersoner, der selv har været udsat for seksualforbrydelser i barndommen. Rapporten "Unge i Grønland – med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb" (2015) beskriver, at det blandt professionelle

er alment kendt, at hvis man selv har været udsat for overgreb, vil man have sværere ved at opdage, at andre bliver udsat for overgreb (Christensen m.fl. 2015: 45f). Når en så stor del af den grønlandske befolkning på et tidspunkt i deres liv har været udsat for overgreb, er det nærliggende at tro, at det spiller en rolle i forhold til at identificere tegn på misbrug og overgreb mod børn. Foruden tidligere undersøgelser peger flere informanter også på, at forældrenes egne traumer kan spænde ben for, at de opdager tegn på mistro og eventuel misbrug af deres børn.

Ifølge "Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018 – levevilkår, livsstil og helbred" er der sket et fald i andelen af personer, som har været udsat for seksuelle overgreb, inden de fylder 18 år. Blandt den nyeste generation, som er født i 1995 eller senere, har 20 % været udsat for overgreb. Tallet er over 40 % for den generation, der er født i 1970-1979 og over 30 % for 1960'ers generationen (Larsen m.fl. 2018: 18). Blandt de generationer, som i dag er i den erhvervsaktive alder, har flest dermed været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

Det dækker dog over tal for hele Grønland. I et tillægsnotat til "Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018 – levevilkår, livsstil og helbred" om tallene fra Tasiilaq fremgår det, at seksuelle overgreb i barndommen ikke er faldet for generationerne født efter 1970 (Bjerregaard 2019). For generationerne i Tasiilaq født efter 1970 har 61 % været udsat for seksuelle overgreb inden de fyldte 18 år. Der er en kønsmæssig forskel, idet 81 % af kvinderne i Tasiilaq har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, mens der for mændene er tale om 42 %.

Det betyder, at mange forældre og fagpersoner i Tasiilaq med høj sandsynlighed har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, hvilket kan spille en rolle i forhold til at identificere tegn på mistro og overgreb mod børn.

3.5. Behov for bedre samarbejde mellem lokale myndigheder og opkvalificering af fagpersonale

Der er en række udfordringer at pege på, når det gælder myndighedssamarbejdet og de faglige ressourcer i Tasiilaq.

For det første fortæller ansatte hos både Kommuneqarfik Sermersooq, på børnehjemmet i Tasiilaq og hos Grønlands Politi i Tasiilaq, at der mangler

samarbejde i forhold til at behandle sager om seksuelt misbrug af børn. Der er frustration at spore hos de fleste kommunale fagpersoner, som giver udtryk for, at myndighedssamarbejdet i Tasiilaq er ikke-eksisterende. Generelt bliver det beskrevet, at lokale fagpersoner savner mere samarbejde i det daglige arbejde, når det vedrører behandling af sager om børn og unge. Manglende kommunikation og manglende arbejdsprocedurer er således udtalte problemer i Tasiilaq.

Siden interviewene blev gennemført i september 2018 har myndighederne udarbejdet en samarbejdsaftale i Tasiilaq, hvor Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Selvstyre og Grønlands Politi forpligter sig til at træde sammen ved mistanke eller viden om, at der sker misbrug af et barn. Denne aftale vil forhåbentlig imødekomme behovet for yderligere samarbejde og forbedre sagsgangen i sager om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq.

Tidligere undersøgelser har netop påpeget vigtigheden af myndighedssamarbejde i disse sager, da fælles retningslinjer og samarbejde skaber ensartethed og mere effektivitet i sagsbehandlingen. Manglende samarbejde kan medføre, at der opstår forvirring og konflikter blandt fagpersoner, fordi ansvarsfordelingen i sagerne er uklar (Finkelhor 1999). Dette går i sidste ende både ud over både børn, familier og fagpersoner. På den baggrund er det positivt, at samarbejdsaftalen i Tasiilaq er underskrevet og klar til at blive implementeret.

For det andet mener flere ansatte hos Kommuneqarfik Sermersooq, at de ikke har de rette kompetencer til at gennemføre og håndtere sagsbehandlingen i sager om misbrug af børn. Årsagen hertil er blandt andet, at de ikke modtager de rette kurser og den faglige supervision, de har brug for. Der bliver afholdt netværksmøder, når rejseholdets psykologer er i Tasiilaq cirka hver 3.-4. måned. Ellers har medarbejderne kun mulighed for at sparre med hinanden. Med tanke på sagernes alvorlighed, og den deraf psykiske belastning, er det forståeligt, at sagsbehandlere og familierådgivere har behov for løbende kompetenceudvikling og supervision. En tilsynsrapport, udarbejdet af Naalakkersuisut i 2016, måler den kommunale socialforvaltning på børneområdet i Tasiilaq. Rapporten beskriver blandt andet, at sagsmængden hos de kommunale medarbejdere i Tasiilaq er urimelig, idet der under tilsynsbesøget var i alt 520 sager fordelt på to medarbejdere og én sagsbehandlende leder (Naalakkersuisut 2016). Det medfører selvsagt et enormt arbejdspress. Samtidig er det svært at rekruttere og fastholde personale i Tasiilaq.

Ofte bliver kommunale medarbejdere ansat i kortere perioder, hvilket resulterer i stor udskiftning og manglende kontinuitet i sagsbehandlingen. Samtidig er der mange dygtige og entusiastiske medarbejdere, der kommer til Tasiilaq med de bedste intentioner, men som ender med at brænde ud og rejse igen. I sidste ende går det ud over de børn og familier, som har akut brug for hjælp. Ifølge flere informanter er det dermed vigtigt, at de får opbygget den erfaring og viden, det kræver at arbejde med disse komplekse sager. Det kræver en robusthed og en løbende erfaringsopsamling hos de kommunale medarbejdere, hvilket vanskeliggøres af den konstante udskiftning af personale.

For det tredje er det en udfordring, at mange lokale ikke er tilstrækkeligt uddannede. Det betyder, at ufaglærte eller personer med korte, videregående uddannelser må varetage jobfunktioner, de er underkvalificerede til. Dette problem oplever man på Prinsesse Margrethes Børnehjem i Tasiilaq, hvor de har svært ved at rekruttere medarbejdere med de rette faglige kvalifikationer. Langt de fleste medarbejdere er ufaglærte eller socialhjælpere med 1-2-årige uddannelser. Mange er timelønnede. Der er dog enkelte socialassistenter, svarende til en pædagogisk grunduddannelse i Danmark. Disse medarbejdere har ansvaret for tvangsfjernede og anbragte børn, som ofte har brug for akut hjælp, hvilket, alt andet lige, kræver en række veludviklede pædagogiske og psykologiske kompetencer.

3.6. Seksualiseret adfærd i Tasiilaq

En anden problemstilling omhandler den seksuelle adfærd og de seksuelle grænser i Tasiilaq. Dette må ses i lyset af den kollektive kultur, som er en del af livsgrundlaget i Grønland og særligt i de mindre by- og bygdesamfund. I det traditionelle fangersamfund har det været nødvendigt at stå sammen og hjælpe hinanden, hvis vejret har været dårligt, eller hvis det har været en dårlig fangst. Det har handlet om gruppens overlevelse. Problemet med det kollektive hensyn er imidlertid, at nogle børn ikke lærer individuel grænsesætning. Det er ikke en del af børnenes opdragelse. I nogle tilfælde får man derfor børn, som ikke kender deres seksuelle grænser. I andre tilfælde kan der være børn, som slet ikke ved, at der er grænser, og at det er okay at sige fra.

Kønsberøring nævnes som et eksempel på en seksualiseret adfærd i Tasiilaq. Kønsberøring finder både sted børn og unge imellem og mellem børn og voksne. Det indebærer blandt andet, at man stikker en finger op bagi på hinanden. Som barn kan man derfor dagligt blive udsat for, at ens seksuelle grænser overskrides. Foruden denne form for kønsberøring er der også eksempler på, at forældre og bedsteforældre berører børns kønsdele, når de fortæller godnathistorier eller synger godnatsange. Flere informanter fortæller således om en normaliseret seksuel adfærd i Tasiilaq, der for mange børn og unge kan føles som overgreb. Problematikken i dette er, at børnene enten ikke kender deres seksuelle grænser, eller ikke ved, at der eksisterer grænser.

Derudover har barnets alder på gerningstidspunktet betydning for, om befolkningen i Tasiilaq ser overgrebene som acceptable eller ej. Dette må formentlig ses i sammenhæng med den tidlige seksuelle debutalder i Tasiilaq, hvor det ikke er unormalt at have sin første seksuelle oplevelse som 12-13-årig og sågar blive gravid i den alder. Det bliver opfattet som mere acceptabelt, hvis en 13-14-årig har haft seksuel omgang med en jævnaldrende eller en voksen, end hvis det drejer sig om et 6-7-årigt barn.

Flere informanter fortæller endvidere, at gerningspersonerne lettere bliver tilgivet for deres handlinger i Tasiilaq. Man oplever ikke på samme måde at blive 'udstødt', hvis man har forgrebet sig på et barn, ligesom det eksempelvis er tilfældet i Danmark. Dette hænger formentlig sammen med den kollektive kultur, hvor hensynet til kollektivet mange gange vejer tungere end hensynet til den enkelte. Man beskytter hinanden for at sikre overlevelse, også selvom det bliver på bekostning af børnenes grænser.

I små, isolerede samfund i staten Alaska, USA, oplever man lignende problemer. Ofte ved folk godt, hvem der begår overgreb, men familier kæmper for at beskytte hinanden. Det handler om, at man møder hinanden på kryds og tværs i de små samfund, og konflikter er noget, man helst vil undgå. På den baggrund kan de forurettede opleve bebrejdelse, hvis de fortæller om det, de har været udsat for (Bernard 2014). Det vidner om, at der stadig er tabu forbundet med seksualforbrydelser, og at der samtidig er en vis grad af social kontrol i de små samfund.

3.7. Opvækstvilkår for børn og unge i Tasiilaq – udsatte grupper og manglende fremtidsmuligheder

Flere informanter italesætter, at mange børn og unge i Tasiilaq lever under svære opvækstvilkår. Mange børn får ikke deres basale behov dækket, mange må gå sultne i seng, og mange er utrygge ved at komme hjem, fordi de aldrig ved, hvad de kommer hjem til. Mange får ikke deres nattesøvn, fordi der er larm fra fester, slagsmål, eller fordi de frygter at blive misbrugt seksuelt. Mange børn lever således en ustabil tilværelse. Samtidig vokser mange børn i Tasiilaq op i hjem, som er præget af fysisk vold, forældrenes alkoholmisbrug, anbringelser uden for hjemmet og anden omsorgssvigt.

Tidligere undersøgelser har kortlagt en række risikofaktorer ved børn, der har været udsat for fysisk og seksuel vold. (Oldrup m.fl. 2016: 175; Finkelhor 1999). Nærmere bestemt viser undersøgelser, at børn, der vokser op i resourcesvage familier har en forhøjet risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb. Resourcesvage familier defineres ved, at den ene eller begge forældre har et alkoholmisbrug, voldelige familier, økonomisk udsatte familier, familier med længerevarende ledighed, opløste familier og familier hvor moderen fik barn som teenager (Ibid.: 183ff). Derudover viser forskning, at børn, der har været udsat for seksuelle overgreb, oftest vokser op i dysfunktionelle familier med psykisk vold og et afstraffende forældreskab (Oldrup m.fl. 2016).

Hvis ovenstående resultater sammenlignes med opvækstvilkårene for børn og unge i Tasiilaq, må det konstateres, at mange lever i resourcesvage familier, hvor risikoen for overgreb er forhøjet.

For at kunne forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge er det desuden nødvendigt at se på de strukturelle, samfundsmæssige forhold i Tasiilaq. Som tidligere beskrevet er der stor arbejdsløshed i Tasiilaq. Det betyder, at mange ikke har noget at stå op til om morgenen. Ifølge flere informanter er erhvervslivet i Tasiilaq gået i stå, og udviklingen er dermed stillestående. Sammenlignet med Vestgrønland er Tasiilaq sakket bagud i forhold til at skabe vækst og arbejdspladser. I dag er det ikke muligt for børn og unge at tage en videregående

uddannelse i Tasiilaq. Majoriaq¹¹ i Tasiilaq tilbyder opkvalificeringskurser, hvor personer over 18 år har mulighed for at supplere eller forbedre deres resultater fra folkeskolen eller få arbejds- og jobtræning. Herfra skal de unge til enten Vestgrønland, Danmark eller udlandet, hvis de ønsker at tage en videregående uddannelse. Selv hvis de unge vælger at rejse fra Tasiilaq, bliver adskillelsen fra familien i nogle tilfælde for svær. De får hjemve og vælger at flytte tilbage uden at have færdiggjort deres uddannelse. Her påpeger flere informanter, at forældrene ikke altid er gode nok til at bakke de unge op og tilskynde til, at de får færdiggjort uddannelsen.

De manglende uddannelses- og jobmuligheder betyder, at mange børn og unge i Tasiilaq går en usikker fremtid i møde. Det er Grønlands Politis vurdering, at det vil kræve massive investeringer at gøre Tasiilaq attraktiv for erhvervslivet igen, men det er nødvendigt, hvis man ønsker at forbedre forholdene på længere sigt. Samtidig kræver det, at befolkningen i Tasiilaq genfinder motivationen og viljen til at skabe en bedre fremtid for sig selv og kommende generationer. Flere informanter italesætter en følelse af håbløshed og ligegyldighed i Tasiilaq. Beskæftigelsesindsatser og velmenende initiativer lever ikke længe, hvis der ikke er nogen til at fastholde og videreføre de opstartede indsatser.

En del af forklaringen på mentaliteten hos befolkningen kan formentlig tilskrives de traumer og senfølger, der er forbundet med seksualforbrydelser og misbrug. Behovet for behandling af både gerningspersoner og forurettede udfoldes derfor i det følgende afsnit.

3.8. Behov for øget fokus på behandling af gerningspersoner og behandling af senfølger efter seksualforbrydelser

Flere informanter giver udtryk for, at der er behov for øget fokus på behandling af gerningspersoner i Tasiilaq. Personer, der udviser seksuelt krænkende adfærd, er ikke en homogen gruppe, hvilket er vigtigt at være opmærksom på. Der er fortsat behov for mere viden om, hvad der karakteriserer seksuelle krænkere

¹¹ Majoriaq er job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre, som er placeret i alle større byer, og en enkelt bygning, i Grønland.

(Naalakkersuisut 2018). Alligevel peger undersøgelser på, at der er en række fællestræk for personer, som er dømt for seksualforbrydelser mod børn. Mange er vokset op i belastede familier, hvor forældrene har psykiske lidelser og manglende tilknytning til arbejdsmarkedet. Flere forældre har desuden et misbrug og har været dømt for vold (Oldrup m.fl. 2016: 21f). Samtidig viser undersøgelser, at seksuelle krænkerer i flere tilfælde selv har været udsat for seksuelle overgreb eller anden misbrug i deres liv (Strange 2002; Naalakkersuisut 2018).

På baggrund af kapitel 2 fremgår det dog, at størstedelen af gerningspersonerne i anmeldelser om seksualforbrydelser i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 ikke tidligere har været forurettet i sager om seksualforbrydelser. I alt har 6 % af gerningspersonerne tidligere været forurettet i seksualforbrydelser, jf. kapitel 2. Det må dog bemærkes, at disse tal sandsynligvis ikke er retvisende. Hvis overgrebene ikke er blevet anmeldt, har politiet ikke mulighed for at tælle dem med i statistikkerne. Derfor er det muligt, at der er tale om et højere antal gerningspersoner, som selv har været udsat for seksualforbrydelser.

Under alle omstændigheder er det meningsfuldt fremadrettet at koncentrere sig om gerningspersonerne, da det er her, problemet starter.

Seksuualforbrydelser har, foruden de personlige konsekvenser for de forurettede, en række samfundsøkonomiske konsekvenser. Det koster samfundet mange menneskelige, sociale og økonomiske ressourcer at behandle personer, som har været udsat for seksualforbrydelser. Ved at bruge flere ressourcer på gerningspersonerne kan man minimere de senere omkostninger, der er forbundet med at tilbyde psykologhjælp og anden behandling. Samtidig skal samfundet bruge færre ressourcer på at hjælpe de forurettede i gang med uddannelse og arbejde, da mange stadig kan være hæmmet af oplevelserne ind i voksenlivet.

Rejseholdet for voksne med senfølger efter seksualforbrydelser tager rundt til forskellige byer og bygder i Grønland for at hjælpe personer, der lider af senfølger. Rejseholdet blev nedsat af Naalakkersuisut i 2013 på baggrund af en undersøgelse, som konkluderede, at der er en række alvorlige konsekvenser forbundet med at have været udsat for seksualforbrydelser. Det handler både om menneskelige konsekvenser, og konsekvenser, der relaterer sig til underpræstation i forhold til arbejdsliv og uddannelse. Rejseholdets formål er derfor todelt. For det første handler det om at mindske forekomsten af

seksualforbrydelser, og for det andet handler det om at hjælpe disse mennesker til at klare sig bedre på arbejdsmarkedet.

Rejseholdet arbejder fortrinsvis ud fra en gruppeterapeutisk tilgang til behandlingen af personer med senfølger. Dette dels ud fra et tidsøkonomisk perspektiv og dels ud fra det faktum, at når deltagere i en gruppe taler åbent med hinanden om det, de har været udsat for, er det med til at nedbryde tabuet, der stadig er forbundet med seksualforbrydelser. På længere sigt kan gruppeterapi således være med til at skabe større åbenhed omkring seksualforbrydelser, hvilket kan have en forebyggende virkning.

Rejseholdets psykologer har igennem de sidste år akkumuleret viden om, hvad der karakteriserer personer, som har været udsat for seksualforbrydelser i Tasiilaq og i det grønlandske samfund generelt. Mange oplever psykiske lidelser som PTSD, angst og depression. Derudover er der mange, som kæmper med skyld- og skamfølelser og vender bebrejdelsen indad. Her kan alkohol eller andre rusmidler bruges som virkelighedsflugt og til at dulme smerten. Som nævnt ovenfor, er der også en gruppe, som går skridtet videre og ender med at udsætte sig selv, eller andre, for fare. Det kan ske gennem overgreb, anden form for misbrug eller selvmord. Disse konsekvenser er almen kendt inden for behandlingen af personer med senfølger efter seksuelle overgreb (Karstoft m.fl. 2012).

I forhold til behandlingen af børn og unge i Tasiilaq, som har været udsat for seksualforbrydelser, kan man fremadrettet overveje, om gruppeterapi i højere grad skal bruges i behandlingen. Studier har vist, at både kognitiv terapi, adfærdsterapi, problemfokuseret terapi og lignende har en effekt både som individuel- og gruppeterapi (Karstoft m.fl. 2012).

Dette emne berøres kun kort, da det kræver en nærmere psykologisk indsigt at vurdere, hvordan den efterfølgende behandling af børn og unge bør varetages. Ovenstående tiltag forudsætter, at der kan rekrutteres fagligt kvalificeret personale til Tasiilaq, ønskeligt fastansatte psykologer.

3.9. Barrierer for anmeldelse af seksualforbrydelser

Det er ønskeligt at skabe et retvisende kriminalitetsbillede over anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Grønland, da der i dag er et stort mørketal på området. Derfor er det interessant at belyse, hvilke faktorer, der har indflydelse på tilbøjeligheden til at anmelde seksualforbrydelser. Denne viden kan bruges til fremadrettet at udforme strategier og metoder til at højne anmeldelsesprocenten.

Justitsministeriets Forskningskontor udgav i 2017 rapporten "Anmeldelsestilbøjelighed blandt ofre for seksuelle overgreb" (Ribe 2017). Formålet med rapporten er at belyse, hvilke forhold, der har betydning for ofres tilbøjelighed til at anmelde seksuelle overgreb til politiet. Rapporten er baseret på besvarelser fra i alt 1.966 personer i perioden 2006 – 2013, som har opsøgt Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet (Ribe 2017). Der er ikke tale om et repræsentativt udsnit af ofre for seksualforbrydelser, da det er personer, som selv har valgt at henvende sig til Rigshospitalet. Resultaterne kan dog alligevel bruges til at pege på nogle overordnede faktorer, der henholdsvis mindsker og øger sandsynligheden for, at seksualforbrydelser bliver anmeldt.

Rapporten peger på, at anmeldelsestilbøjeligheden hænger sammen med omstændigheder vedrørende ofrene, gerningspersonerne og gerningssituationerne. I tilfælde, hvor sager ikke bliver anmeldt, handler det oftest om, at ofrene bebrejder sig selv og er usikre på hændelsesforløbet. Samtidig har følelser af egen skyld, frygt for sociale konsekvenser og ønsker om at glemme hændelsen betydning (Ribe 2017). Derudover påviser rapporten en kønslig fordeling i anmeldelsesprocenten, idet betydeligt flere kvinder end mænd anmelder seksualforbrydelser til politiet. 80 % af kvinderne i undersøgelsen har anmeldt overgrebet, hvorimod det gælder for 63 % af mændene.

Relationen til gerningspersonen hænger ligeledes sammen med anmeldelsestilbøjeligheden. Når gerningspersonen er ukendt, er anmeldelsesprocenten højere, end når gerningspersonen eksempelvis er en kollega, en ven eller et familiemedlem (Ribe 2017). Hvis overgrebet er sket i privat beboelse, er der ligeledes en tendens til, at anmeldelsesprocenten er lavere. Dette skyldes, at ofrene i disse situationer i højere grad bebrejder sig selv og frygter sociale konsekvenser. Endvidere fremhæves alkoholpåvirkning som en

betydningsfuld faktor. Hvis offeret vurderer, at gerningspersonen har været alkoholpåvirket, er der mindre tilbøjelighed til, at forholdet bliver anmeldt, end hvis gerningspersonen har været ædru. Samtidig fremgår det, at hvis offeret har været alkoholpåvirket, og ikke husker alt fra hændelsen, er der et signifikant lavere antal ofre, der anmelder overgrebene (Ribe 2017).

Ovenstående faktorer er med til at sandsynliggøre, at der er et stort antal forhold, der ikke bliver anmeldt, og som Grønlands Politi dermed ikke har kendskab til.

3.10. Samlet overblik

Formålet med dette kapitel har været at belyse en række omstændigheder og udfordringer vedrørende arbejdet med seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq, som har betydning for fremtidige forebyggelsesindsatser og prioriteringer. Foruden interviews med fagpersoner og andre interessenter er kapitlet baseret på anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018 samt andre undersøgelser om emnet. På baggrund af kapitlet kan det konkluderes, at:

- Stor arbejdsløshed, et usikkert arbejdsmarked og økonomisk udsathed er virkelighed for en stor del af lokalbefolkningen i Tasiilaq. Ændringer i livsvilkår og det traditionelle fangersamfund har desuden haft en betydning for en række af de sociale problemer, der eksisterer i Tasiilaq i dag.
- Der er næsten altid en forudgående relation mellem forurettede og gerningsperson. Når børn overnatter ude, eller når der er overnattende gæster i hjemmet, er risikoen for overgreb forhøjet. Det gælder for langt størstedelen af overgrebene, at de finder sted i enten forurettede eller gerningspersonens hjem.
- Generelt mangler der viden blandt fagpersoner i Tasiilaq om de nærmere karakteristika i sager om seksualforbrydelser, blandt andet om relationen mellem forurettede og gerningsperson og betydningen af alkohol.
- Alkohol kan både have direkte og indirekte indflydelse i sager om seksualforbrydelser mod børn og unge. Førstnævnte er tilfælde, hvor

gerningspersonen og/eller forurettede er alkoholpåvirkede i gerningsøjeblikket. Sidstnævnte er tilfælde, hvor forældre eller andre omsorgspersoner er påvirkede, og derfor ikke har opsyn med deres børn, som dermed bliver mere udsatte for overgreb. Foruden alkohol nævnes ludomani og udbetaling af penge ligeledes som risikofaktorer i forhold til seksualforbrydelser.

- Der er en række udfordringer forbundet med det lokale myndighedssamarbejde i Tasiilaq og de faglige kvalifikationer hos flere kommunale medarbejdere. Derudover er det svært at rekruttere og fastholde medarbejdere i Tasiilaq. Dette går i sidste ende ud over de børn og familier, som oplever seksualforbrydelser og har brug for hjælp.
- Kønsberøring er et eksempel på en seksualiseret adfærd i Tasiilaq. Det indebærer blandt andet, at både børn og voksne stikker en finger op bagi på hinanden. Samtidig er der voksne, som berører børns kønsdele, når de skal lægges i seng. Hertil bliver gerningspersoner lettere tilgivet i Tasiilaq, sammenlignet med eksempelvis Danmark, hvis de har forgrebet sig på et barn. Barnets alder har dog betydning for, hvorvidt hændelsen bliver anset som acceptabel af befolkningen.
- Mange børn og unge i Tasiilaq vokser op i udsatte familier, og mange børn har en forhøjet risiko for at blive udsat for seksualforbrydelser. Derudover er uddannelses- og erhvervslivet gået i stå, hvorfor der ikke er nævneværdige fremtidsmuligheder for børn og unge i Tasiilaq. Det vil kræve massive investeringer at rette op på beskæftigelsessituationen. Samtidig må befolkningen genfinde den motivation, som er nødvendig for at nuværende og fremtidige initiativer bliver bæredygtige.
- Det vil være hensigtsmæssigt med et større fokus på behandling af gerningspersoner i Tasiilaq. Derudover vil det være hensigtsmæssigt at overveje, om gruppeterapi skal udbredes i forhold til behandling af børn og unge, som har været udsat for overgreb. På sigt kan det være med til at nedbryde tabuet om seksualforbrydelser.

- Der er en række faktorer, som mindsker anmeldelsestilbøjeligheden i sager om seksualforbrydelser. Disse omhandler blandt andet relationen til gerningspersonen, alkoholpåvirkning og følelser af skyld og skam.

Kapitel 4 Konklusion og Grønlands Politis anbefalinger til forebyggelse af seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq

På baggrund af de to delanalyser i kapitel 2 og 3 er der dels udarbejdet et datagrundlag for Grønlands Politis anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018, dels er der opnået større viden om, hvilke udfordringer fagpersoner og interessenter peger på i forhold til at forebygge seksualforbrydelser i Tasiilaq. I korte træk konkluderer rapporten, at:

- I perioden 2014 – 2018 har Grønlands Politi modtaget 191 anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. 79 % af de anmeldte forhold har fundet sted på en privatadresse. Kun 3 % af anmeldelserne omhandler forhold, der er sket et offentligt sted.
- Det har taget Grønlands Politi gennemsnitligt 168 dage, eller lige under seks måneder, at færdigbehandle anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq i perioden 2014 – 2018.
- I mindst 25 % af anmeldelserne har der været alkohol direkte involveret. Hertil er der et antal anmeldelser, hvor alkohol har en indirekte indflydelse. Her henvises til forældrenes fravær og manglende opsyn med børnene grundet alkoholindtagelse eller spil.
- I 21 % af anmeldelserne er forurettede og gerningsperson jævnaldrende. I 43 % af anmeldelserne er gerningspersonen en voksen. I 26 % af anmeldelserne er gerningspersonen et familiemedlem.
- Stor arbejdsløshed og et usikkert arbejdsmarked karakteriserer livsvilkårene for befolkningen i Tasiilaq.
- Der mangler viden om, hvad der karakteriserer seksualforbrydelser i Tasiilaq. Dette gælder i by og bygder samt blandt fagpersoner, børn og forældre.
- Der er udfordringer med myndighedssamarbejdet i Tasiilaq. Kommunale sagsbehandlere og rådgivere giver udtryk for, at de mangler faglige kompetencer og supervision til at håndtere sagsbehandlingen. Det er desuden svært at rekruttere og fastholde medarbejdere i Tasiilaq.

- Det vil være hensigtsmæssigt at prioritere behandling af gerningspersoner og sætte øget fokus på gruppeterapi blandt børn og unge, som på sigt kan være med til at nedbryde tabuet om seksuelle overgreb.

Det følgende kapitel indeholder i alt 12 anbefalinger til fremtidige indsatser i Tasiilaq med henblik på at mindske forekomsten af seksualforbrydelser mod børn og unge.

4.1. Forebyggende indsatser, der bør iværksættes i Tasiilaq

Vidensdeling blandt fagpersoner samt øget fokus på opkvalificering og supervision

Grønlands Politi anbefaler, at der iværksættes tiltag for at sikre en kontinuerlig vidensdeling og erfaringsopbygning blandt fagpersoner i Tasiilaq, som arbejder med sårbare børn og unge. Som et første skridt anbefales det, at resultater og anbefalinger fra nærværende rapport videreformidles til relevante fagpersoner og interessenter. Dermed bliver det muligt for Kommuneqarfik Sermersooq, Grønlands Selvstyre og Grønlands Politi m.fl. at arbejde ud fra konkret og faktisk viden om, hvad der karakteriserer seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Formålet med at arbejde ud fra et veldokumenteret grundlag er at kunne målrette hjælpen til børn og unge, herunder være på forkant med, hvor overgrebene typisk finder sted, hvad der kendetegner relationen mellem forurettede og gerningsperson osv.

Derudover anbefales det, at fagpersoner, som beskæftiger sig med børn og unge, i højere grad tilbydes efteruddannelse og supervision. Hvis fagligheden ikke matcher sagernes kompleksitet, ender fagpersoner med at brænde ud, og børn og unge får ikke den tilsigtede hjælp. Derudover er det vigtigt, at fagpersoner tilbydes ekstern supervision for at imødekomme den psykiske belastning, sager om seksuelt misbrug afstedkommer. Samtidig må der fortsat være fokus på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere i Tasiilaq.

Endelig anbefaler Grønlands Politi, at kommende forebyggelsesindsatser evalueres. Det vil sikre en løbende vidensopsamling og forståelse af, hvilke forebyggende initiativer, der har en virkning i Tasiilaq.

Udarbejdelse af undervisningsmateriale til folkeskoleelever i det yngste, mellemste og ældste klassetrin

Grønlands Politi anbefaler, at der udarbejdes undervisningsmateriale til seksualundervisning i folkeskolen i Tasiilaq. Det forebyggende arbejde mod seksualforbrydelser skal starte tidligt, og det skal indgå i undervisningen på en måde, hvor børnene selv bliver aktiveret på et alderssvarende niveau. Red Barnet har udviklet et undervisningsforløb, "Børns beredskab mod vold og overgreb", som er baseret på best practice i forhold til at opbygge resiliens hos børn, lære dem om deres rettigheder og øge deres viden om vold og seksuelle overgreb. Undervisningsmaterialet er bygget op om en række moduler, som er tilpasset de enkelte klassetrin. Mange års erfaring viser, at børn, som kender deres rettigheder, er bedre i stand til at sige fra, hvis deres grænser overskrides (Red Barnet). Det anbefales, at lignende undervisningsmateriale udvikles i en grønlandsk kontekst med hensyntagen til de forhold, der gælder i Tasiilaq og andre lokalsamfund. Det er vigtigt, at der sættes fokus på gruppediskussioner og refleksionsøvelser blandt børnene, så de indgår aktivt i undervisningen.

I forlængelse af ovenstående anbefaler Grønlands Politi, at der også sættes fokus på børn i daginstitutioner. Det anbefales, at børn gennem leg og tidlig læring bliver introduceret for grænsesætning. Pædagogiske værktøjer skal, i samråd med psykologer, udvikles med hensyntagen til børnenes unge alder.

Foruden undervisningsmateriale og pædagogiske værktøjer anbefales det, at forældre, lærere og pædagoger i højere grad taler med børn og unge om brugen af sociale medier. Der skal fokus på digitale seksualforbrydelser, da politiet i disse år generelt ser en stigning i forekomsten af denne type lovovertrædelser.

Endvidere anbefaler Grønlands Politi, at der arbejdes med at skabe en større ansvarsfølelse hos unge mænd og drenge i Tasiilaq. Vi ved, at de fleste gerningspersoner er mænd, og at seksuelt krænkende adfærd i mange tilfælde er et tillært adfærdsmønster. På den baggrund må man introducere nogle måder at tale med drenge i folkeskolen om værdier, familie, stolthed, og hvordan man indgår i sunde relationer med jævnaldrende uden at overskride grænser. For fremtidige generationer kan en større åbenhed bane vej for en holdningsændring og en nedbrydning af tabuet om seksuelle overgreb.

Fokus på tidlig indsats samt forældreevne og forældreansvar i udsatte familier

Grønlands Politi anbefaler, at der sættes yderligere fokus på forældreevne og forældreansvar samt udsatte familier i Tasiilaq. For det første anbefales det, at der sættes ind med tidlige indsatser over for kommende forældre, især unge forældre. Der er mange, som får børn i en tidlig alder i Tasiilaq og ikke altid er klar til at tage vare på et barn. Grønlands Politi anbefaler derfor, at fødselsforberedelsen i Tasiilaq intensiveres. Dette kan ske gennem flere jordemoderbesøg, undervisning om forælderrollen og forberedende hjemmebesøg forestået af sundhedsplejersker eller sygeplejersker. For det andet anbefales det, at der gennem konkrete indsatser sættes mere fokus på, at forældres fornemmeste opgave er at være forældre. Det indebærer først og fremmest, at børn får deres basale behov dækket. Det indebærer dernæst, at forældre lærer at sige fra på deres børns vegne, eksempelvis hvis børnene ønsker at overnatte ude. Endelig indebærer det, at forældre lærer at holde opsyn med deres børn. Der skal findes nogle sunde alternativer til alkohol, spilleaftener og efterfester, da det ofte er risikofaktorer for overgreb.

Fokus på at skabe bedre fremtidsmuligheder for børn og unge i Tasiilaq

Grønlands Politi anbefaler, at der fortsat fokuseres på at skabe bedre uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for børn og unge i Tasiilaq. Det vil give de unge et håb for fremtiden, og det kan være et incitament til at bryde med forældrenes sociale kår. Der skal fortsat arbejdes på at gøre Tasiilaq attraktivt for erhvervslivet, så virksomheder ser en grund til at udflytte dele af deres produktion. Dette vil være med til at skabe arbejdspladser i Tasiilaq. Disse initiativer kræver imidlertid, at lokalbefolkningen selv har en vilje til at videreføre og udvikle projekter. Ellers bliver de ikke gangbare i et langsigtet perspektiv.

Endelig anbefaler Grønlands Politi, at forældre får større viden om, at det er positivt, når unge rejser til Vestgrønland, Danmark eller udlandet for at videreudanne sig. Forældre skal støtte deres børn i beslutningen, også i svære tider, hvor de unge måtte have hjemve. Det bremser de unges udvikling og senere jobmuligheder, hvis de ikke får færdiggjort deres uddannelse.

Prioritering af sunde og alderssvarende fritidstilbud til børn og unge

Grønlands Politi anbefaler, at der tilbydes flere sunde og alderssvarende fritidsaktiviteter til børn og unge i Tasiilaq. Det skal være aktiviteter, som er med til at skabe positive værdifællesskaber og gode oplevelser for børn og unge. Grønlands Politi anbefaler, at arrangementer som 'sodavandsdiskoteker' for unge begrænses. Disse arrangementer tilskynder til en unødvendig festkultur. Vi ved, at de fleste forurettede er unge piger mellem 10 – 14 år. Samtidig er gerningspersonerne typisk mænd mellem 15 – 30 år. Det er målgruppen for personer, som kunne have en interesse i at deltage i disse arrangementer. På den baggrund er der ingen grund til at give unge mennesker en mulighed for at mødes til disse fester.

Forældre, lærere og pædagoger må bakke op om, at der igangsættes flere sunde fritidstilbud. Desuden vil det være hensigtsmæssigt at tale med børn og unge om, hvad de selv ønsker af aktiviteter for fremtiden.

Hensigtsmæssig omgang med alkohol i Tasiilaq

Grønlands Politi anbefaler, at der iværksættes tiltag på flere forskellige måder for at skabe en mere hensigtsmæssig omgang med alkohol i Tasiilaq. Alkohol er direkte involveret i mindst hver fjerde anmeldelse om seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq¹². Alkohol er hertil indirekte involveret i et yderligere antal anmeldelser, hvor forældrene ikke har opsyn med deres børn grundet alkoholindtagelse. Det er med dette afsæt, at Grønlands Politi kommer med anbefalinger om en mere hensigtsmæssig omgang med alkohol. Der er taget udgangspunkt i de faktiske forhold i Tasiilaq samt WHO's anbefalinger til at reducere uhensigtsmæssig omgang med alkohol (WHO 2019).

Grønlands Politi anbefaler, at der fremadrettet sættes fokus på bevillinger og åbningstider for salg og udskænkning af alkohol i Tasiilaq. Det gælder både for beværtninger og detailhandel. Grønlands Politi anbefaler, at dette sker i kombination med et bevillingsnævn, som gør det muligt at differentiere i bevillinger og åbningstider. Salg og udskænkning af alkohol bør kun foregå steder, hvor dette sker på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Hertil anbefales det, at

¹² Her tages forbehold for antallet af anmeldelser, hvor alkoholindtaget er ukendt.

tilsynsmyndigheden fører tilsyn med, om den til enhver tid gældende lovgivning om salg og udskænkning af alkohol overholdes. Samtidig er Grønlands Politi begyndt at foretage politimæssige indsatser for at sikre, at folks indtagelse af alkohol på værtshuse og beværtninger sker uden at skabe utryghed eller være til gene for andre gæster. Når den gældende lovgivning ikke efterleves bør der foretages indberetninger til bevillingsmyndigheden.

Grønlands Politi anbefaler desuden, at der arbejdes på at få alkohol væk fra gadebilledet i Tasiilaq, særligt hvor børn opholder sig. Børn og unge må ligeledes undervises i, hvordan de kan opbygge en sund og hensigtsmæssig omgang med alkohol. Det indebærer blandt andet, at der skal iværksættes tiltag for at hæve alderen for børn og unges alkoholdebut.

Derudover anbefales det, at forældre, især kommende forældre, undervises i, hvilke konsekvenser det kan have for børn, når forældre drikker. Endelig bør behandling af alkoholmisbrug styrkes.

Inddragelse af rollemodeller i det forebyggende arbejde

Grønlands Politi anbefaler, at der sættes mere fokus på rollemodeller i arbejdet med at forebygge seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Rollemodeller kan være personer, som selv har været udsat for seksualforbrydelser. Det kan også være pårørende til personer, som har været udsat for seksualforbrydelser. Formålet med at inddrage rollemodeller er at vise børn og unge, at det er muligt at komme videre med livet, selvom de har været udsat for seksualforbrydelser eller anden misbrug. Det kan være med til at genskabe en tro på egne evner at spejle sig i andres succeshistorier. Grønlands Politi anbefaler, at der stilles psykologer til rådighed, hvis der gøres brug af rollemodeller. Personlige fortællinger kan åbne op for fortrængte minder eller traumer, som børnene kan få brug for hjælp til at bearbejde.

Behov for behandling af gerningspersoner og gruppeterapi i Tasiilaq

Grønlands Politi anbefaler, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra relevante myndigheder, der kan komme med anbefalinger til, hvordan behandling af gerningspersoner bedst faciliteres og opstartes i Tasiilaq. Det anbefales, at der fremover prioriteres flere ressourcer på at arbejde med

gerningspersonerne, da det er her, problemerne starter. Derudover vil det være hensigtsmæssigt med et større fokus på gruppeterapi for børn og unge, som har været udsat for seksualforbrydelser. Dette kan skabe en større åbenhed om seksualforbrydelser og være med til at nedbryde tabuet på sigt. Ud fra et samfundsøkonomisk perspektiv vil det samtidig være en hensigtsmæssig prioritering, idet man vil få en fremtidig arbejdsstyrke, som er bedre rustet til arbejdslivet. Det ligger uden for Grønlands Politis vidensfelt at komme med nærmere anbefalinger til de behandlingsmæssige tiltag.

Optimering af Grønlands Politis sagsbehandling i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge

På en række områder agter Grønlands Politi at forbedre arbejdsgange og efterforskningskridt i anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge. På andre områder er dette arbejde allerede påbegyndt.

Der er sket en forbedring i Grønlands Politis kategorisering af anmeldelser om seksualforbrydelser, således at flere anmeldelser bliver kategoriseret som skarpe numre i stedet for som sædelighedsundersøgelser. Grønlands Politi agter at følge denne opmærksomhed op med en række fælles retningslinjer for registrering af anmeldelser om seksualforbrydelser i politiets system. Formålet er at udstikke nogle opmærksomhedspunkter i forhold til disse anmeldelser. Der skal fremadrettet være et større fokus på hvor det anmeldte forhold har fundet sted, om der er alkohol involveret, hvordan relationen mellem forurettede og gerningsperson er, nærmere oplysninger om forurettedes og gerningspersonens stamdata samt om gerningspersonen tidligere selv har været forurettet i seksualforbrydelser. På den måde vil Grønlands Politi optimere datakvaliteten og have et bedre udgangspunkt for analyser, samtidig med, at der skabes et mere retvisende billede af karakteristika ved seksualforbrydelser ved at højne datakvaliteten.

Grønlands Politi agter fortsat at prioritere den politifaglige og anklagerfaglige sagsbehandling og efterforskning af anmeldelser om seksualforbrydelser mod børn og unge for at kunne færdigbehandle anmeldelser inden for rimelig tid. Dette vil ske gennem et konstant ledelses- og driftsmæssigt fokus på dette område samt afsættelse af tilstrækkelige ressourcer til prioriteringen.

Analysen i kapitel 2 påviste en forlængelse af sagsbehandlingstiden, når der foretages videoafhøring. Grønlands Politi har derfor allerede igangsat arbejdet med dels at få uddannet flere videoafhørere, dels at forbedre planlægningen og afviklingen af videoafhøringerne på tværs af landet, så disse gennemføres hurtigst muligt efter at politiet har modtaget en anmeldelse. Det vil formentligt have et positivt aftryk på sagsbehandlingstiden.

Grønlands Politi arbejder desuden på at udbrede kendskabet til de interne retningslinjer for, hvornår der gøres brug af videoafhøringer for at ensrette sagsbehandlingen af anmeldelserne.

Endvidere vil Grønlands Politi udbrede kendskabet til de interne retningslinjer for, hvornår der kan foretages lægeundersøgelser for at styrke bevisførelsen. Derudover er Grønlands Politi i dialog med Retsmedicinsk Institut for at udarbejde konkrete vejledninger til, hvordan man hjælper læger med at blive bedre til at foretage personundersøgelser.

Forbedring af anmeldelsesmuligheder ved seksualforbrydelser

Grønlands Politi har en interesse i, at flere anmelder seksualforbrydelser. Tabuet skal fortsat brydes og for at kunne afsætte de rette ressourcer til området, er det vigtigt at kende sagernes omfang. Med finansloven for 2019 er der afsat midler til, at Grønlands Politi udarbejder en oplysningskampagne til befolkningen om anmeldelsesmuligheder ved seksualforbrydelser. Dette arbejde er påbegyndt, og det forventes, at kampagnen udrulles inden årsskiftet. Grønlands Politi er i den forbindelse opmærksom på de sociale mekanismer, der ligger til grund for, at forurettede kan have svært ved at anmelde seksualforbrydelser. Faktorer som relationen til gerningspersonen, alkoholpåvirkning på gerningstidspunktet og følelser af egen skyld og skam har betydning for anmeldelsestilbøjeligheden.

I forbindelse med udarbejdelsen vil Grønlands Politi endvidere indtænke en måde, hvorpå der kan oplyses om rådgivningslinjer, hvor personer kan henvende sig, hvis de har været udsat for seksualforbrydelser eller ønsker at tale med en voksen om psykiske problemer.

Grønlands Politi vil desuden være opmærksom på andre barrierer for anmeldelse af seksualforbrydelser, som særligt kan forekomme i mindre lokalsamfund. Disse

barrierer kan eksempelvis handle om negativ social kontrol, hvor det for forurettede kan være svært at anmelde et overgreb, hvis de eksempelvis kender den lokale betjent privat eller perifært fra gadebilledet.

Forebyggende indsatser skal generelt tilpasses lokale forhold

Grønlands Politi anbefaler grundlæggende, at tilrettelæggelsen og implementeringen af forebyggelsesindsatser skal tilpasses de lokale forhold i Tasiilaq. Det er ikke hensigtsmæssigt at overføre erfaringer fra vestgrønlandske, danske eller udenlandske modeller og implementere dem 1:1 i en østgrønlandsk kontekst. Det er vigtigt med lokale ressourcepersoner, som er med i planlægningen af kommende indsatser. Derudover er det vigtigt, at de lokale selv bliver hørt og inddraget i processen. Erfaringer fra forebyggelsesstrategier i Nunavut, Canada, viser, at lokalt ejerskab og udviklingsarbejde er med til at skabe en større modstandskraft i lokalbefolkningen. Det skaber bedre forudsætninger for, at forebyggelsesindsatser på sigt opretholdes og får en virkning (Departement of Justice 2017). Samtidig er det vigtigt at pointere, at hjælp og initiativer udefra er nødvendige for at skabe forandringer, da muligheder og ressourcer på nuværende tidspunkt er begrænsede i Tasiilaq.

Undersøgelse af andre faktorer som kan være medvirkende til det høje antal seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq

Grønlands Politi anbefaler, at der følges op på nærværende rapport ved at undersøge andre faktorer, som kan være medvirkende til det høje antal seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq. Der kan blandt andet kigges på data fra den kommunale og sundhedsfaglige sagsbehandling.

Viden fra nærværende rapport og kommende undersøgelser af andre faktorer kan være med til at etablere en systematisk tilgang til indsamling af viden for at kunne dokumentere effekterne af tiltag for at forebygge, mindske og behandle seksualforbrydelser mod børn og unge i Tasiilaq.

Litteratur

- Bernard, S. (2014). "Rape Culture in the Alaskan Wilderness". www.theatlantic.com. Hentet d. 20. januar 2019
- Bjerregaard, Peter (2019). "Notat til PN om Tasiilaq"
- Charron, M. m.fl. (2010). "Police-reported crime in Inuit Nunangat". Crime and justice research paper series. No 20. Statistics Canada
- Christensen, E. m.fl. (2015). "Unge i Grønland – med fokus på seksualitet og seksuelle overgreb". København, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Departement of Justice (2017). "Nunavut Crime Prevention Strategy"
- Finkelhor, D. (1999). "Child Sexual Abuse – Challenges Facing Child Protection and Mental Health Professionals" i: Ullman, E. & Hilweg, W (red.). Childhood and Trauma: Separation, Abuse, War, side 101-115. Ashgate, Aldershot
- Grønlands Politi (2018). "Årsstatistik 2018"
- Grønlands Statistik (2019). Folketal 1. januar 2019. www.stat.gl. Hentet d. 21. juni 2019
- Grønlands Statistik (2019 b). Socialområdet - offentlig hjælp. www.stat.gl. Hentet d. 21. juni 2019
- Grønlands Statistik (2019 c). Arbejdsmarked – ledigheden. www.stat.gl. Hentet d. 15. august 2019.
- Karstoft, Kl. m.fl. (2012). "Senfølger og behandling af seksuelt misbrug i barndommen". Odense, Syddansk Universitet
- Kommuneqarfik Sermersooq m.fl. (2019) "Samarbejdsaftale mellem Kommuneqarfik Sermersooq, Socialstyrelsen, Sundhedsledelsen og Politimesterembedet – ved viden eller mistanke om seksuelle overgreb mod børn og unge i Tasiilaq"
- Kral, M. (2016). "Suicide and Suicide Prevention among Inuit in Canada". Vol. 61, issue 11, side 688-695. Sage Journals
- Larsen, C. m.fl. (2018). "Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018 – levevilkår, livsstil og helbred". København, Statens Institut for Folkesundhed

- Lerclerc, B. m.fl. (2014). "Sexual Violence and Abuse against Children: A First Review Through the Lens of Environmental Criminology", Vol. 60, Issue 7. Sage Journals
- Mejlvang, P. m.fl. (2007). "Sexual assaults in Greenland: Characteristics of police reported rapes and attempted rapes". International journal of circumpolar health 66, side 257-63
- Naalakkersuisut (2016) "Socialforvaltningen i Tasiilaq og dens forvaltning af det sociale regelsæt indenfor børneområdet". Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender
- Naalakkersuisut (2018) "Killiliisa – lad os sætte grænser". Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb 2018 – 2022
- Oldrup, H. m.fl. (2016). "Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016". København, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Pedersen, C. m.fl. (2012). "Det svære Ungdomsliv. Unges Trivsel i Grønland 2011 – en undersøgelse om de ældste folkeskoleelever". København, Statens Institut for Folkesundhed
- Pedersen, C. m.fl. (2014). "Som ringe i vandet. Baselineundersøgelse – Befolkningens viden om og holdninger til seksuelle overgreb mod børn". Nuuk, Center for Sundhedsforskning i Grønland
- Red Barnet. "Man kan jo ikke sige det til de voksne, hvis man ikke ved, at det er forkert". Red Barnet
- Ribe, M. (2017). "Anmeldelsestilbøjelighed blandt ofre for seksuelle overgreb". Justitsministeriets Forskningskontor
- Rigspolitiet (2017). "National Strategisk Analyse 2017"
- Strange, M. (2002). "Unge krænkere". København, Socialforskningsinstituttet
- Turnowsky, W. (2017). "Tasiilaq, Qaanaaq og Upernavik har flest fattige". Sermitsiaq, 6. december 2017
- WHO (2019). 10 areas governments could work with to reduce the harmful use of alcohol. www.who.int/news-room/feature-stories/detail/10-areas-for-national-action-on-alcohol. Hentet d. 18. juli 2019

